

„Varpo“ ir „Ūkininko“

Redakcija

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 41.

Plymouth, Pa., d. 14 Spalinis (October) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886

The Lithuanian Weekly

„Vienybe Lietuvniku“

Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:

J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDELINIS LAIKRASZTIS

„Vienybe Lietuvniku“

išseina kas Sėreda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:

Amerikoje \$2.00
i kitose szalis \$2.50

Prenumerata turi buti isz virsaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baūme slun-
tinėti neapmokėtą laikrasztį.

Razant apie permainymą, adreso, butinai
reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas malon
apsipažinti su šituo laikraszcziu, gali gauti
pareikalavė, du numeriu dovanai.

Reikalaujantemes knygy katalogą pri-
stunciam dovsnai.

Pajteszkjojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykiu 75c.
" " tris sykius 1.00

Pilnai slunczias per MONEY ORDER arba
registravotose gromatose ant szito antraszo

J. J. Pauksztis & Co.

224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

ADRESAI

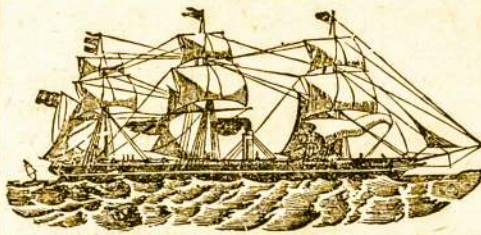
CENTRALISZKY VIRSZINIKŲ „TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.

Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.

Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius ir literatiziskas komitetas

Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija te-
lephonas (PEOPLE'S tele-
phone) 7145.

Neikite pas svetimą, bet pa

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.

WILKES-BARRE, PA.

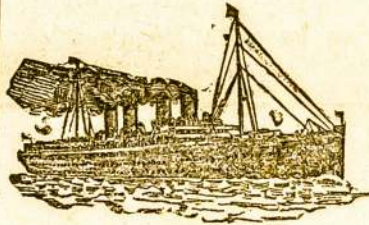
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.

Czia ganet pigiansias laivakortes ir
pigiai nusisi pinigus i visas svieto
dalis.

Telephonas 88.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir sin-
cziu pinigus i visas dalis svieto Doviernastis
(pavedimus rrsztu) atlikimui reikalų su Maeko-
lijos valdzia. Izmaniau visokius pinigus ont
amerikoniszky ir t. t. Darau apėergėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalkų. Deigu
kurį atkeliavusį užlaikytį kaetlegarnėje, tegu
szaukiasi prie manęs, o asz jį iszlitosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o barte
uzganėdinti.

Mėsinyczia

**Marcin i Antoni
Szarejki,**

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
lieną, verszieną, jautieną, avinczieną,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkų,
surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

**Daktaras
Albertas
Kaufmanas**

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiszkas ir Amėrikonizskas spe-
cialistas, ir draugas mainierių užtik-
rina iszgydymą kožnos ligos, vyru
privatizskas ligas, moterių ir vaikų.

Dr Kaufmanas praktikavojosi
daugelį metų szpitolėse ir turi dip-
lomus Maskolijos ir Amerikos ir jis
pasakys tavo kalboje kas per prie-
zastis ir kaip iszgydyti. Tukstan-
cziai žmonių tapo iszgydyti ir ap-
saugoti nuo amerikonizsko peilio.

Nerekalaujote siusti pinigus viso-
kiems prigavikams, kurie garsinasi
gydą visokios ligos, kurie tiktai di-
delius pinigus isztraukia o nesutei-
kio jokios pagalbos. Atminkite, jog
toki daktarai nematydami ligos, ne-
gal joku budu pagydyti.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto,
nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Daugiau kaip
30 metus iszmcgintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Temykit!
Praszau visų pažystamų ir frentų
kad ateitų pamatyti mano naują
sztorą drapanų kur asz turu pui-
kiausiu drapanų, skribėliu, czewery-
kų ir visokių mažmozių didziause-
me pasirinkime. Kas neužganė-
dintas isz pirkinio tam sugrazinu
pinigus. Prosiname davanai per
visa meta. Viena preke.
L. Freedman,
N. E. Cor. 4-th and S. str.
Philadelphia, Pa.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.
Vienintėle lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.
Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
etidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.
Priima i savo namus ant tamtikro
paiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagalbą ir gerą prieziurą.

Kożnas Sergantis i labai trumpa Laika gal pasveikt.

Jeigo kuris sergate, tai mes galim duot roda, raszik pas **Dr. E. G. DRAKE**, da-
ziuretoja ir primvedziu gydytoju

“National Medical Association,

sanariu New Yorko ir Pensylvanios universitetu, kuris per 31 meta sunkiu darbu ir prak-
tika darodie kad nera tokiu ligu ar senu ar apleistu pripazintu uz neizgydumas pas
vyrus, moteris ir vaikus katru jisai negaletu izgydyt.

Nes yra negalimas da kta, kad viens gyditojas galetu visus silp-
numus tikrai žinoti ir juos izgydyt, del to Dr. DRAKE kożnai ligai
turi atskira gyditoja. Paciento silpnumo liga bus visiems gydi-
jams perstatyta. Kożnas silpnumus tokiu budu turi atskira sau gy-
dytoja, bet Dr. E. G. DRAKE su visais gydytojais visus silpnumus
paduotus laiszke isbando ir kożnam rasztu uztikrina visiszka izgy-
dyma.

Kożnas sergantis rasztu apturi uztikrimima jog isz savo ligos
bus izgydytu. Sergantis kreipiantis i musu nama uzsimoka tik viena
syki, neadbodamas ant to, kiek laiko jis te tures gydytis.

Kad senas Medical Direktor Dr. DRAKE gal visiszka liga iz-
gydyti ir visada kożnam serganzem pagalbet, matyt isz raszto kur

Dr. DRAKE kożna diena gauna, isz tu pora kopiju talpinam, neturedams wietos del
daugiau.

Johnstown, Pa., 18 Junius 1903.

Guodotinas Ponas Daktaras!

Kożnas kuris sergate, duodam
roda, neatidiekit diena nuo dien-
nos, tik tuojau raszikit pas Pona
Dr. Drake o jis i labai trumpa
czesa jums pagialbes.

Asz buvau sergantis kataru ir
galvos skaudėjimu, jusu medici-
na mane izgyde, uz ka jum labai
deku. Dieve duok jam senibies
ir szczesti. Su guodone

A. SLAVA.

101 Ed Ave., Johnstown Pa.

Minersville, Pa., 22. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Drake,

Labai dieku Pons Daktare uz
izgydyma. Nieks negalejo mane
pagialbet, jusu lekarstos siusta
man per expresa izgyde mane i
trumpa czesa.

Kad ne jusu medicina, asz
ne zinau, kas su manim szendie
but.

Su guodone

PAUL REDZYEKI.

Box 140. Minersville, Pa.

Indianapolis, Ind., 12. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Dr. Drake,

Nieks ne gal apraszit to skausmo
kuri turejau kauluose, asz potroti-
nau daug pinigų pas visokius Daktaru
uz dika, sirgau metus ir mysliau
reikes man numirt. Iz gazetos asz
dosizenojau ape Pona Daktora ir jusu
Medical Association. Jusu medicina i
labai trumpa ir zesa mane pastate ant
koju, uz ka jum labai grazi dieku. Asz
rekomendawoju i jus instituta wies-
iem mano pazistamem ir prieteliam.

Su guodone

JUW KANAY su familja.

jeigo kuris sergate, tai nie atidekit diena nuo dienos bet nusiduokit laiszku ar
asabiszka prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION o paaiszkini mus Lietuviszkoj
kalboj gausite, Wieno laiszko usztektinai, jeigu jame savo liga prideranoziai apraszisit.
Raszkit mums Lietuviszka, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMA: Kożna diena nuo 10 iki 1 val. ryte ir nuo 2-5 po pietu. Nedieliomis nuo 10 iki 1 val. ryte.

Gromatas meldziam ant szio antraszo siusti:

Dr. E. G. DRAKE Viriausias gydytojas **National Medical Association**
34 WEST 26 STREET, NEW YORK.

Leon Korecki,

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga del lietuviu isz
viso miesto. Prilaikau visokius ge-
rymus, kaipo tai: Alq, Arielka, Li-
kiera, Vynq ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigų i
visas dalis svieto. Pardudu Laiva-
kortes ant visų linijų. Apart to du
du kiekvienam prieteliszka rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

PLYMOUTH

NATIONAL BANK,

6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000

PERVIRSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padetu
pinigu. Bus iszmoketa ant kiekvie-
no pareikalavimo. Geriausei uztik-
rinta uzediszka banka.

Jonh R. Powell, Prezidentas.

John J. Moore, Vice-Prezident.

R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Telephone 229? Williamsburg.

A. W. Zaliauckas,

Gaborius Brooklyno Liet. Parapijos

227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2nd str.

Laidoja mirusius ant visokiu kapiniu; balsamavo-
ja ir apredo lavonus iki idejimo i graba; parsam-
do karjetas vestuvoms, krikosztynoms ir pasivaži-
nejimui pigiaus negu kitur.

Lietuviatiz New Yorko, Jersey City, Maelhet
ir apiliekis atsiszankite telefonu Lietuviszka, o
busituzganedintivisame.

Lietuviszka karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausius gerimus szemia
mieste todėl vientaucziai ne pamirsz-
kit atsilankyti o visados busite uz-
ganedinti.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York

Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS

Jurgio Rekaus,

318 Cor. Market & Sherman Str.

WILKES-BARRE, PA.

Geriause užeiga del lietuviu isz viso miesto. Pri-
laikau visokius gerimus, kaipo tai: Alq, Arielka,
Likiera, Vynq ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Didelis iszpardavimas jau praside-
jo. Viskas turi buti iszparduoti del
stokos wietos zieminiam tavorui, teip-
gi darome naujus ir taisome, nepa-
mirszkite wietos.

DOUTH

BANK,
Plymouth, Pa.

.....100.000
.....20.000

kame ant padėtų
cėta ant kiekvie-
teriuosei užtik-
ta.

Prezidentas.
Vice-Prezident.
Kasierius.

202 Williamsburg.

auckas,

Liet. Parapijos
Brooklyn, N.Y.
N. 2-nd str.
1 kapitinis; balsama-
mo į grabą; pasam-
stnyoms ir pasivėd-

Jersey City, Manhet-
tponu lietuvizkal, o

karczema-

auckol

nd st.

adelphia, Pa.

gerin-us zemia
ziai ne pamirsz-
idos busite uz-

10 YEARS' PERIENCE

TRADE MARKS
DESIGNS
WRIGHTS & C.
Description may
be had from the
U. S. Patent Office,
Washington, D. C.
or from the
author, New York

merican.
The Largest Cir-
culation of any
all newspapers
in New York
City, N. Y.

LIS

kaus,

Sherman Str.
14, PA.

visio miesto Pri-
o tai: Alij, Arizika,
rus pirmos klasos.

Store

OUTH, PA

s jau prasidė-
zparduoti del
i favorui, teip-
isome, nepa-

PERŽVALGA.

— „Varpas“ num. 8 prane-
sza apie mirtį Antano Vilku-
taičio, inžinieriaus, paeinan-
čio iš Gulbiniszkių kaimo,
Ludvinavo parapijos, Kalva-
rijos pavieto, Suvalkų guber-
nijos. Musų literaturoje jis bu-
vo pažįstamas kaipo „Gulbi-
niszkių Antanas“. Mirė Peter-
burge 3-16 kovo 1902 metų.

— Balandžio mėn. 1903 m.
Jaltoje pasimirė Steponas Jan-
kevičius, 26 metų amžiaus,
nuo džiovos. Pernai buvo pa-
baigęs Peterburge tiesų skyrių
(advokatas).

— „Tėvynės Sargas“ num.
7-8 raszo, jog apie Truikinaus,
Telszių paviete, po visą apy-
gardą labai platinasi bedievy-
stė ir socializmas.

— Paobelijų sodžiuje, Rad-
viliszki valseziaus, rubsiuvys
Žiauba siuvo pas Norvydį, ku-
rio dukte Paulina apskundė
Žiaubą Sziaulių sprauininkui,
kuris iszkrate rubsiuvį ir jo
tėvus, bet nieko nerado.

— Kauno gubernatorius nu-
baudė Luokės kleboną su 70
rublių už paszventinimą gele-
žinio kryžiaus ant sodžiaus
kapų szale vieszkelio. O caras
iszleido paliepimą, kad kryžius
gal statyti kas nor ir szven-
tinti.

— Isz Kulių, Telszių pavie-
to, keletas deszimtų ukininkų
nusiuntė ministeriui praszymą
idant sugražintų lietuviszką
spaudą. Vietoje atsakymo mi-
nisteris atsiuntė Telszių poli-
cijai isztyrinėti, ar isztikrųjų
tie ukininkai raszė, prie ko tie
jie prisipažino jog raszė.

— Vokiszkas sanvaitinis lai-
krasztis „Alberta Herald“ isz
19 rugsėjo, num. 21, iszeinan-
tis Edmonton, Alberta, Kana-
doje, patalpino isz Prusų Lie-
tuvos straipsnį, kuriame apra-
szytas Prusų lietuvių gyvenim-
as, surinkiminkai ir jų va-
dovai, kurie lietuviams muili-
ja akis su biblija ir aklu pa-
klusnumu karaliui.

— P. Maloseviczia per „Lie-
tuvą“ nupeikia partijas ir su-
sivienijimų provą, ir rodyja
susitaikinti geruoju, idant už-
czėdyti pinigus nuo lojerių ki-
szenių. P. M. tik ir bus skaitęs
S. L. A. komisijos atsiszauki-
mą ir geidimą susitaikinti. Bet
ką daryti su S.L.R.K.A., ku-
ris visokiais budais tik zodžia-
vo ir iszjuokė tokį užmanymą.
— Prova susivienijimų paskir-
ta ant 26 spalinio. Jos sulai-
kymas priguli nuo S.L.R.K.A.
atiduodant S. L. A. kas jam
priguli. Kiteip santaika ne-
įvyks ir be sudo nebus galima
apsieiti.

— Shenandoah, Pa. lietuvi-
szki muzikantai nusiuntė p. P.
Draugeliui į Brooklyn'ą savo
grupos paveikslus su padėka-
vone, kur su jo pagelba Brook-
lyne muzikantai surinko szau-
ną bažną pinigų — vardan
straikuojančių kalnakasių. P.
Draugelis sugražino tą „dova-
ną“ muzikantams atgal su pri-
minimu, idant jie tuos atliku-
sius pinigus \$500,00 atiduotų
kam aukautojai skiria — kan-
kintiniams ir mokslaeiviams.

Isz Lietuvos.

Krakiai, Kauno gub.

Musų valseziuje ilgus metus
buvo starszina Zydelis. Jis
bestarszinaudamas daugiau-
negu 10 metų labai isztvirko
ir visiems valsezioniams labai
įkirėjo. Labiausiai žmonėms
įsiėdė starszina su kysziais, ku-
riuos tiek nuo valsezionių
plėszdavo, kiek tiktai galėjo
ir kada tiktai pasitaikė tam
proga. Budavo, ateina žmo-
gus pas starsziną su valseziaus
reikalais — duok kyszį, neduo-
si — reikalo tą dieną neatlik-
si. Pasitaikė žmogui kokia
byla užvesti, na ir ima starszi-
na žmogų į nagus: tai tas „ne-
po zakonui“, tai tas „nepod-
sudna“. Dažniausiai, starszi-
na apsiimdavo pats bylas žmo-
nėms vesti, arba advokatauti

kaip antai į „mieravąjį“ sudą
Atp'ėszdavo nuo žmogaus 30-
40 rublių ir tankiausiai bylą
praloszdavo. Jeigu atėjęs
žmogus pasakys: — „tamsta
bylą mano praloszėi — ras-
pinigus sugražįtum“... —
„Molczat, — sakydavo starszi-
na, — jei nori tai asz tėvė „za-
raz“ į szaltą įkiszui!“ Ir be-
veik visados teip nusiduodavo,
kad nuskraustas žmogus keik-
davo starsziną, bet szis ant to
nepaisė. Bet... „ne vis bus
katinui ketvergas“. Įlgainiu,
nekurie isz valsezionių beska-
itydami „Ukininką“, rado pran-
eszimus isz kitų Lietuvos
apygardų, kur teip pat pasita-
kydavo tokie įsivyravę starszi-
nos, bet kuriuos apsukresni
valsezionys „pakratydavo ant
szakių“, t. y. iszmesdavo isz
urėdo. Gautomis žinioms tuo-
jaus pasidalino su kaimynais,
tiejie su tolymesniais ir tt.,
teip, kad krakiečiai įgavę
draszą butinai nusprendė atei-
nancziuose rinkimuose starszi-
ną iszmeisti. Starszina, Zyde-
lis, laukdamas rinkimų ir gi
nesnaudė. Pirmasis žingsnis
reformų jo pasielgimuose buvo
tas, kad nustojo kyszius ėmęs;
jeigu ir imdavo, tai visai ma-
žai — vieną rublį, — ką juk
kysziai negalima vadinti!
Toliaus „pirk“ balsus kur
tiktai sugriebdamas, teip kad
iki rinkimų, vargei liko bent
vienas Krakių girtuoklis, kurs
nebutų pardavęs savo balsą
Zydeliui. Svarbiausią viltį
starszina dėjo ant tarpininko,
kuriam teipgi pripylė abi-pu-
si. Galiausiai atėjo rinkimai
ir pasirodė, kad Krakių vals-
ezionis Zydelio palikti starszi-
na ant tolesnio laiko visai ne-
nori, apart keliolikos raudona-
nosių, kurie isztolo dvokė deg-
tine (isz starszinios vaiszių); tie
jie tai rėkė: „Tas pats tebuna
starszina! Zydelis starszina!
Geras tas pats! ir tt.“ Bet
valsezionys, tacziaus, didumu
balsų aprinko starszina Augus-
tą Baczkį isz sodžiaus Azitėnų,

blaivų ir pusėtinai apszpažinu-
sį valseziaus dalykuose žmogų.
Starszina apiinktas. Kur me-
dali? Pasirodo, kad Zydelis
medalio visai nenori atiduoti,
nes jam tarpininkas liejęs teip
daryt. Reikia gi nors užraszt
valseziaus rinkimų protokolas
į knygas. Bet kur-gi knygos?
Ogi rasztininkas viską paka-
vojo ir užrakino. Sako, girdi
— „jūs ne po „zakonu“ dir-
bate; asz turiu duot telegramą
gubernatoriui, kad jūs priesz
valdžią keliate maisztą“. Tuom
tarpu keletas balsų atsiliepė:
„Vyrai! Kas czion valseziuj
turi valią, ar mes, ar musų
samdininkai?!“ Padržąsinti
tuom, ukininkai supoolė už
groty prie Zydelio ir prispy-
rę prie sienos atėmė nuo jo
medalį, kurį paskiaus užkabi-
no ant caro paveikslo, o rasz-
tininką varu privertė atrakin-
ti spintą, kur buvo knygos.
Bet rasztininkui nenorint rasz-
szyti valstiečių nutarimo, įra-
szė tajį vienais isz apszvistes-
niųjų valstiečių. Užbaigę
tuom rinkimus, nusiuntė vals-
ezionys delegatus pas tarpininką
kad užtvirtintų iszrinktąjį
starsziną, bet tarpininkas jų
reikalavimo neiszklause, atva-
ziavo į Krakius ir paėmęs
medalį iszsivezė su savim, gąz-
dindamas valsezionis kalėjimu
ir Siberija kaipo maisztininkus.
Įlgą laiką krakiečiai
neturėjo starszinios, bet pas-
kiaus tarpininkas matydamas
kad ukininkai nuo savo neatsi-
sako, atidavė medalį ir užvir-
tino iszrinktąjį starsziną A.
Baczkį. Teip tai krakiečiai
nusikratė nuo nedoro starszi-
nos. Butų jie to nepadarę,
jeigu keletas isz jųjų nebutų
gavę drąsos ir proto, skaityda-
mi laikraszezius. J. J.

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Amerikōnizszkas randas pa-
szdiaugia, kad, turįs Pilipi-
nuose, po savo valdžia net

7,000,000 gyventojų, iš kurių tikrai 600,000 esą dar visai ne civilizuoti, kiti gi visi jau esą gana augstai kultūriškai stovinti. Kaip amerikoniai viską moka stebuklingai padaryti, tai net dyvai ima! Septynis milijonus žmonių, su pagelba sžaduklių ir durtūvų trumpam laike padarė civilizuotais, negu kur kitur yra padėdama ant to triušas ilgų metų su pagelba isztobulintų mokslainių. Dėl užmuilinimo akių tiems, kurie asztriai peikia Suvienytų Valstijų valdžios netikusi szejmininkavimą Pilipinuose, ji pagarsino, kad sumazins skaitlių tenykszečių civiliszkų urėdininkų, kas, girdi sumazins iszleidimus isz valdžios izdo. Tegul valdžia isztraukia isz ten savo kariumenę, tai dar daugiau sumazins iszleidimų ir paliks ramume vietinius gyventojus.

Kaip laikraszcziai raszo, tai neužilgo baigsis perkratinėjimai skundų ant vyriausių paczto urėdininkų, kurie per daug metų pridarė tiek visokių szelmyszečių ir vagyszečių Suvienytų Valstijų paczto irėdnėse, kad doras žmogus turi raudonuoti isz gėdos skaitydamas tais žinias, kad žmonės kulturoje ir civilizacijoj teip augstai stovinti, gali iszdaryti tokias biaurybes. Tai toki dalykai dedasi po valdžia republikonizskai — kapitalistiszkos partijos, bet negeresnė butų ir partija demokratų, kaip antai senatorius Morganas, Alabamos valstijoje, sako, jog ten laibai didinas partija demokratų, ir jis, girdi, meilytu, kad isz vietinių demokratiskų kandidatų taptų iszrinktas Suvienytų Valstijų prezidentas. Bet jie isz kalno praneza, kad jų partija stengsiantis atstumti visus murinus nuo visokio dalyvavimo politikoje. Girdi, Amerika esanti „szalis baltųjų“. Mat juodųjų jie visai neskaito už žmones, galinczius padaryti ką gerą, nors

baltieji daug daugiau pasirodo nedoresniais už juoduosius.

Kas link Pannamos perkaso, tiek tegalima pasakyti, jog Suvienytų Valstijų valdžia ant galų galo iszkaulyjo nuo Kolumbijos rėdo daleidimą ant jo kasimo; bet didesnė pusė gyventojų per laikraszczius sako tiesiai, kad apgrobs tikrai vieszpatystės izdą valdžia kasdama perkasa, o gyventojai isz to neturės jokios naudos.

Ant darymo tarybų dalykuose pirklystės su Abissinija, Suvienytų Valstijų valdžia sutiko sau pasiprieszinimą isz pusės Prancuzijos, kuri buti nai nenori leist keliauti amerikonizskam pasiuntiniui Skinerui į Abissiniją per Aprikos teritoriją prigulinczią prancuzams.

Balkanų pussalis.

Dalykų stovis beveik nepersimainė ant Balkanų pussalio. Sumazėjus skaitliui revolucijonierių, nors sziė dar kaujasi su turkais isz paskutinių pastangų, bet regis kad jie taps apgalėti. Tiek pralieję kraujo, tiek paaukavę gyvaszečių, macedoniecziiai, nieko neiszlaimės dėl savo politiszkos autonomijos! Teip Europos vieszpatyszečių politika yra vedama ir teip jie rupinas apie užstojimą už skriaudžiamas mažes tautas nuo stipresnių!... Ant macedonieczių krauju apszlakstyto pleciaus, dabar stoji Bulgarija, kuri iki sziol dar nors nieko ypatingo nelaimėjo vienok ir nepraloszė. Nors Turkija sutraukė ant Bulgarijos rubežių visą savo smarkiausių kariuną, tacziaus iki sziol dar susiėmimuose su bulgarais, nematyt kad turkai kame nors gautų virszų. Jeigu turkai nuveikia ką nors, tai bent tik tą, kad užgrobę kokį kaimą sudagina. Bulgarija turi toli mažesnį skaitlių kariaunos negu Turkija, ir isz tos tai priezasties tapo priversita sulaiykėti visus savo kareiv-

sius, kuriems jau buvo iszsi-baigęs laikas tarnystės. Kareiviai bulgarai visai nemurma ant valdžios už sulaiykimą, bet kiekvienas su noru eina į eiles kovojanecių su turkais, prieszingai turkų kareiviai bėga isz kareivijos szalin. Apie 20,000 pabėgėlių nuo turkų zudynių atsiszaukė prie Bulgarijos rando, meldami prie-glaudos, kuriuos randas priėmė ir apie 13,000 apgyvendino iki laiko apielinkėse Bourgas ir Varnos, kitus gi iszsiuntinėjo į Rilų, Samakovą ir kitas aprubes.

Maskolija.

Karė tarp Maskolijos su Japonija diena isz dienos laukiama. Abi pusės rengiasi prie kovos labai skubinai. Maskolija turėdama savo kariumenės nemažą skaitlių Mandžurijoje, mažai bereikalauja pėstininkų, kadangi ant sausumos rasi visai mažai tų prisieis grumtis. Maskolija ant sausumos daug stipresnė už Japoniją, nes abel-nas stovis armijos apskaitomas į 1,511,295 vyrų, tuomtarpu kaip Japonija teturi 474,770. Laivynėje tai Maskolija silpnesnė, nes turi laivų su 164,587 tonų priesz 194,952. Visai neteisingos buvo paskalos, apie tą, buk Maskolija isztrauks didumą savo kariumenės isz Mandžurijos, tuomtarpu Maskolija to daryti visai neketina, nes to nedaleidžia jai daryti dabartiniai prietikiai su Japonija, kuri jau pradėjo gabenti savo kariumenę link Korejos. Maskolija nusiuntė 90 kariszkų laivų į Port Arturą kurie daro ten kariszkus manevrus.

Nesenei caras pastatė savo vietininką ant visų užkariautų Rytinių provincijų kaip Kinuose teip ir ant Vladivostoko, kuriam buvo pavedęs valdymą tų szalių pilnoje valeje, bet dabar urėdiszki Maskolijos laikraszcziai praneza, kad caras tą savo isztarmę ant nekuri laiko atszaukė atgal, atin-

damas vietininkui tiesą neap-rubežiuoto valdymo, o palik-damas vien tikrai valią sprendimo szalies reikalų. Kas tam per priezastis, tai nesunku daisiprotėti, kad caras iszsiuntęs didę dalį armijos į Rytus, pasibijoję vietininko turinczio pilną valią netik ant tų szalių, bet ir ant kariaunos, kurs galėtų sunaudot armiją visai ne ant caro naudos...

Nelemta valdžia despctizmo gimdo nupuoliną szalies ir daugina skaitlių visokių isztvirkėlių. Antai pasirodė, jog sumszimai Odesoje tarpe darbininkų ir užpuoliai minios ant žydu buvo parengti isz didesnės dalies pacios vyriausybės, bet vėliaus vyriausias policijos sekretorius — M. Lubatovas, kuris vedė kontrolę slaptos policijos po visą vieszpatystę, — sumislyjo, kad tokiuom dalykų stoviu galima butų ir ypatiszcai pasipelnėti ir sztai ką padarė: su pagelba jam žinomų agentų, sukursty-davo žmones prie bitekokių susikirszinimų, ir tada reikalavo nuo valdžios pinigų ant sutrėmimo maisztų, kurių isz tikrųjų beveik nebuvo ir nėra. Gautais nuo valdžios pinigais dalindavos su sądrangais. Nors dabar jį valdžia sugavo ant tų szelmyszečių, bet tukstancziiai valdžios iszmokėtų pinigų, kurie buvo suplėszti isz vargdienių gyventojų, nuszvilpė su vėjais nesugrįžtinai.

Italija.

Italijos laikraszcziai prane-sza, jog Maskolijos caras atidėjęs savo atsilankymą į Romą ant tolymesnio laiko. Tas labai nesmagu pasidarė Italijos karaliui ir pagaliaus popiežiui Piuszui X, nes jie žino kad priezastis to atidėjimo, yra baimė caro priesz anarkistų pasikėsėjimus ant jo gyvasties. Labiausiai neužganėdintas isz tokio dalykų stovio yra popiezius, kurs pagarsinęs visam svietui, jog į politiką nesiki-

szęs stengsis padaryti ant žemės šventą ramumą per suvedimą į sątaiką visų szalių vieszpaczių, žinoma tiktai po savo palaiminimu. Pagaliaus popiezius, kaip girdėt, apie Haagos tarptautiszką sudą ne labai prielankiai atsiliepia, velydamas kad toks atsibutų Romoje, po „Jo szventablvasties“ užžiura. Piuszas X ant to pat laiko, kaip buvo ketinęs apsilankyti caras, užkvietė ir Vokietijos kaizerį Vilių. Bet dabar szeip virtus dalykams, susivaziavimas valdonų į Romą neįvyks. Apie taribas Italijos su Prancuzija, tai Italijos laikraszczių patvirtina tas žinias ir su pasitikėjimu raszo, kad tarp tų dviejų vieszpatyszczių busęs padarytas daug stipresnis sąryszis abipusinių reikalų politikoje, negu kad buvo Prancuzijos su Anglija. Menama, kad ne dėl kitokių priezasczių karalius Viktoras Emanuelius buvo nuvaziavęs į Prancuziją, kaip tiktai dėl užmezgimo prietelystės sąryszio.

Dalis darbu.

Mahanoy City, Pa. Czion tapo uždarytos North Mahanoy anglių kasyklos Phila & Reading kompanijos, kur neteko darbo 900 darbininkų.

Springfield, Ill. 1100 kalnakasių sustraikavo dėlto, kad kasyklų savininkai neįtaisė prie kasyklių maudykles, kokios turi buti pagal valstijos įstatymus.

Pittsburg, Pa. Darbininkai American Sheet Steel Co. rengiasi straiikuoti reikalaudami pakėlimo algos.

Cripple Creek, Colo. Kalnakasių unija apskundė gubernatorių Peabody ir tris kariaunos virszininkus už neteisingą areztavojimą kalnakasių—straiikių ir laikymą užtvarese be jokios kaltybės. Kalnakasiai reikalauja isz vi-

so į \$1,000,000 atlyginimo. Skuoda padavė į Supreme Court.

Homestead, Pa. Czion tapo uždarytos dvi didelės plieno liedjinyzcios ant nepaskirto laiko, kur 2000 darbininkų neteko darbo.

Butler, Pa. Standard Steel Cars Works pradėjo dirbti pilną laiką; pirmo 3000 darbininkų turėjo sustoti, nes negalėjo iszvežti padarytus vagonus. Dėl daugelio darbo skaitlius darbininkų bus padidintas ant 1500.

Chicago, Ill. Sustraikavo 500 pirsztinedirbių, dirbtuvėje S. Clexton, reikalaudami pakėlimo mokeszcio ir iszpildymo nekurių sątarmių, kurias savininkas dirbtuvės buvo su darbininkais sutaręs, bet dabar iszsibaigus kontraktui nebeneri jų atnaujinti. Straiką iszszaukė paties savininko sunus R. Clexton, kuris yra vietinių unijistų vadas.

Worcester, Mass. Czion sustraikavo vaikai, isz neszojanti telegramus, kadangi jų reikalavimas sutrumpinti darbo laiką, teipgi turėt užtektinai laiko ant pavalgymo pietų ir teisingo iszmokėjimo algos tapo atmetas. Gyventojai prijaučia straiikiems, ir skebai neszoja telegramus po globa policijos.

Somerset, Pa. Shaw Mine No. 1 darbininkai buvo sustraikavę, reikalaudami pakėlimo algos ir kitų pagerinimų, ką kompanija iszpildė ir visi sugrįžo prie darbo.

Indianapolis, Ind. Kalnakasiai rengiasi straiikuoti valstijose Colorado, Utah ir New Mexiko, kur kasyklų savininkai atsisakė pakelti algą, sutrumpinti darbo laiką, mokėti algas kas 15 dienų ir svert anglis.

Spartanburg, S. C. Tapo uždaryta 7 medvilnės dirbtuvės dėl stokos medvilnės.

Connellsville, Pa. Szioje apielinkeje tapo užgesinta 3,840 koksinių peczių ant nepaskirto laiko, kur 5000 peczkurių ir kalnakasių neteko darbo.

Altoona, Pa. Pennsylvania Coal & Coke Co. kalnakasiai nutarė reikalauti nuo kompanijos mokėjimo už mastus iszkastų anglių, apie ką kompanija nenorė girdėti. Kalnakasiai ketina straiikuoti.

Isz Amerikos.

Brangus pasimokinimas.

Ant laivų atplaukusių New Yorką pirm 10 dienų tapo atarasta viena slovake o kita rusnakė, turinczios po 4 vaikus; viena keliavo per Hamburgą o kita per Bremeną, ir viduryje jurių nusibodus joms vaikus bovintų, uždavė jiems degtinės, kuomi viena ir antra nunuodino po vaiką 4 metų senumo. Kitus jaunesnius vaikus spējo dar iszgelbėti laivų daktarai. Daktarai abiejų laivų raportavojo, jog tie kudikiai buvo „nunuodinti per alkoholizmą“. Argi butų pagirtina nubausti tokias motinas už atėminą gyvasties tų kudikių?—Ne! Jos nežinojo, jog degtinė gal tokią iszkadą padaryt. Abi nemokėjo nė skaityt nė raszyt.

Ateivystės urėdninkai žinodami kaip menkai tokios moteriszkės turi supratimo ir kaip tai bloga yra keliauti tokie moteriszkiai su 4 vaikais, paleido jas be jokios bausmės, nes jos užmokėjo gausią brangią už savo pasimokinimą, nors Amerikiezciai negalėjo suprasti kaip tokios motinos neturi geresnio supratimo.

Vincas Jankauckas.

Pabudęs, rado vietoje barzdskcuzio — karvę.

Baltimorėj vienas žmogus įėjo pas J. Graiser nusiskusti barzdą ir atsėdęs į kedę netiktai apsnudo, bet bemuili-

jant jam barzdą giliai įmigo. Tuotarpu barzdskcuzio tarnaitė pranesė, jog kava gata. Barzdskcuzis budamas iszalkęs o matydamas kad jo „kostomieris“ saldžiai knarkia, nežiurint į tą jog jau jį buvo gerai įmilyjęs, nubėgo iszgeriti puoduką kavos. Tuotarpu karvė eidama pro szalį, rimtai įėjo į vidų ir pradėjo laizyti mieganczio žmogaus veidą. Szis pabudęs ir pamatęs vietoj barzdskcuzio karvę — szoko persigandęs isz kedės, apvertė ir sulaužė kedę, sudaužė keletą puodukų bei veidrožį sukulė. Barzdskcuzis reikalauja nuo žmogaus atlyginimo už padarytą iszkadą \$125.00.

Prezidento Roosevelto svečiai.

Szjmet jau ketvirtas sykis, prezidentą aplanko labai natvni svečiai, pas kurius vis randama kisenziuose tai revolverius, tai peilius. Beveik visi jie tapo rasti pamiszusio proto, bet tiktai dyvina, kodėl tie pamiszeliai butinai užsimanė nugaluoti prezidentą. Pirmasis isz jų tiesiog szovė į prezidentą; antras tiktai norėjo szauti, bet tapo nutvertas dar pirm paleidimo szuvio; treczias, szvedas P. Eliot, praeitą sanvaite, tapo suimtas besibriaujant į prezidento kambarį; kisenziuje jo rado peilį. Dabargi ketvirtas, koks ten J. Decker, vel tapo policijos paimtas arti gyvenimo prezidento, kurio kisenziui rado peilį ir laiszką kuriame reikalauja \$750,000 pinigų ant karės su „indijoniszku velniu“. Ką vadina tas navatnas prezidento sveczias „indijoniszku velniu“, ir kam jis reikalauja pinigų—nežinia. Doros mokintojas.

Pagarsėjęs metodistų pamoklininkas, kunigas J. Taylor, tapė areztavotas už dvipatystę ir užstaczius jam kauciją \$1,000 — tapo paleistas. Bet vos jam iszeinant isz magistrato, sutiko jį jauna ir dali moteriszkė poliemonais vedina,

kurie ant jos nurodymo, vėl paėmė į nagus nelaimingą kunigėlį. Pasirodė, kad toji moteris, tai esanti pirmoji jo moterė, kurią jis atgal keli metai apleidęs, palikdamas su pora vaikuciu ir per tą laiką jiems ant pragyvenimo prisiuntęs \$1,00. Kunigas turėjo vėl dėti \$500 kaucijos.

T i k r a i

m a s k o l i s z k a i .

Denver, Colo. Nesenei tapę areštavoti visi sądarbininkai, prie laikraščio „Victor Record“, kaip antai: redaktoriai, reporteriai, zecerių prižiūrėtojas ir kiti spaustuvės darbininkai. Juos umai užklupo buris kareivių ir nugabeno visus į kalėjimą. Priežastis to, kad minėtas laikraštis išdrįso kritikavoti negerus pasielgimus milicijos ir jos vadų.

I š z v e n t i n o s t u d e n t u s .

Amerikos augštesnėse mokyklose yra nelemtas paprotys išsvėtinimo naujų studentų apdaužant juos gerai ir sudraskant drabužius. Teip Baltimorės universiteto naujuosius studentus pernyksčiai studentai teip apdaužė, kad tuli turėjo būti į ligonbutį nugabenti. Topeka, Kansas, studentės vėl pasveikino naujais teip, kad išsvartė stalus ir kedes, nusidraskė drabužius ir skrybėles, užsidaugė antakius, o prezidento kedę sulaužiusios į skeveldras. Tokios tai kvailystės provija apszviesti Amerikos yankee'sai.

T i k r a t e i s y b e .

Brooklyn, N.Y. buvo murinų konvencija, kur kun. Dean R. Rabbitt laikė kalbą apie murinų korimą nuo baltveidžių, kurie juos baudė už užpuolimą ant baltųjų moterių. Kun. Rabbitt sakė: „Dėlko nėra kariami baltveidžiai už užpuolimus ant murinų moterių ir merginų? Kad baltveidžiai nepalygina mai daugiau užpuola juodais moteris, tai visiems aiskiu, nes iszkur Sav. Valstijose at-

sirastų 4 milijonai mulatų (maiszyti baltveidžiai su muriniais)? Ar tai neužpuolimas baltveidžių vyrų ant murinų moterių? Bet kas girdejo, jog bent kur butų tapęs pakartu už tą baltveidis vyras, už ką karia, mėsinėja ir degina murinus? Jeigu teisingai pasielgti—ir akį už akį—tai pietinėse valstijose reiktų iszkarti visus baltveidžius už užpuolimus ant juodveidžių moterių“.

P a v a n d e n s .

Praėjusę sanvaitę rytinėse valstijose buvo dideli lytus, nuo ko patvino visos upės ir padarė daugelį iszkadų. Vanduo nunesė tiltus, paplovė geležinkelius, įsiveržė į kelnores ir zemuosius gyvenimus, tai nunesė dar esančius ant laukų kornus ir tt. Iszkados padaryta ant keliolikos milijonų dolerių. New Yorke, žemutinėje miesto dalyje, buvo į 3-4 pėdas vandens ant gatvių West, South, Front, Murray ir Barclay.—Vakarinėse valstijose, Minnesota, Wisconsin ir Michigan teipgi buvo dideli lytus ir patviniai. Minnesotai tapo vandens nuneszti keli kaimai.

I s z „A u s z r o s ” g y v e n i m o . I I I .

Šliupo missija Varšavoje.

Iš augščiau paduotojo laiško, kureme Mikšas aprašo Šliupo nog „Aušros“ atstojimą, dasizino, jog jis, iš Bitėnų atsitraukdamas, „visą gudiskąją Lietuvą ir dalį Lenkijos skersai ir išilgai perkeliavęs ir išvažinėjęs“, Amerikon išdumė. Ką jis veikė tuomet Lietuvoje — ant šito klausimo jau jisai pats atsiliepė „Varpe“ (1903. p. 87—8), paduodamas ir pirmą kart' labai akyvą, nors trumpai aprašytą, žinią apie tulą missiją, kurią jam teko Varšavoje pas Ščebalskį, „Varšav. Dnevniko“ redaktorių atliktie. Rods šitoj jo missija išėina jau iš rėmų „Auš-

ros“ gyvenimo, ale kadangi ji prirengta tapo vieno iš kaiš čiausių „aušrininkų“, kurs nors ant literatiškos dirvos ne kuomi labai atsižymėjo, bet kaipo platintojas lietuviškos idėjos, labai yr' užsitarnavęs, tai, rodos, ne bus pro šalį čion apė tą Šliupo pasiuntinystę plačiau paminėjus, ipačei kad ji yra ankštai susirišus su reikalais anų metų lietuvištytės.

Kadangi J. Šliupas, kaip paminėjau, labai trumpai mini apė savo missiją, tai dėl skaitytųjų, man rodos, bus akyviaus dasizinojus daugiau detalių apė ją ir jos pasekmes.

Pr. S., kurį ir Šliupas mini kaištas ir, rasi, vienintelis iniciatorius paminėtosios missijos, savo laike platokai padavinėdamas man įvairiausias iš Lietuvos žinias, vienoje ilgoje gromatoje, Kaune d. 10. V. 1884 m. rašytoje, padavė reliaciją ir apė Šliupo Varšavon kelionę. „Per velykas — rašo terp kitų dalykų S—ns—buvau Veiverius pas NN. 1) tenai tropijosi pasipažinti su Jurk(evičium) inspektorium; jis nesenei buvo iš Varšavos parvažiavęs, daug pasakojo apė mus' reikalus. Ščeb(alski's), redaktorius „Varš. Dnev.“, sa ko Jurk., nori rundo (Gurkos) prašytie, kad pavelytu lietkujgas persigabent iš Prusų ir ant galo „vremenno“ pavelyt spausť knigas Gudijoje lot. literomis, bet tik „vremenno“, savo kaštu, be jokios no rundo pagelbos, jie mislija, jogei čė lietuviai ne galės; man rodos, kad jie (= maskoliai) labai gerai supranta mus padėjimą — mes esam ubagais, mes nieko da ne galim instengt. Jurk(evičius) rodijo NN. važiuot in Varšavą pas Ščeb(alski), Apuchtiną ir Gurką, bet NN. ne važiavo — priežasties ne žinau; iš pradžių rangės', iš Senapylės teipogi ne buvo kam vykkti, teip ir liko.

Kada Jurk. buvo Varšavoje

1) Vardą užslepiam. Red.

pas Apuchtiną (popeč. okr.) tenai susitiko su Suvalkų gubernatorium; tas, naujei atėjęs, norėjo mus pakelt, prašė Jurk., ar tas ne žinąs lietuvio, katras galetu but načelniku pavietos. Jurk. parodė ant Mur(aškos). Kada buvau Veiverius, tai Jur. prašė manęs, kad parašyčiau apė tai Mur(aškai) ir pasakyčia jam, kad jis paduotu gubernatoriui „dokladnuju zapisku“, arba pats atvažiuotu pas gubernatorių. Gavau no Mur. gromatą, jis mažai tikį, kad galetu jam duoti (vietą) načelniko pavietos, jis sako, jogei lenkai papainios ir jam neduos; reik tikėt, kad lenkai da labai druti pas mus, Vokietijoje, rasi, šiek-tiek silpnėni.... Kud(ir)kai teipogi gubernatorius norėjo duotie šiokią-tokią rundavą vietą Suvalkų gubernijoje, bet tas ne norėjo čė, išvažiavo in Rossiją ant naujei budavojimo gelelinkelio, ne žinau kur; ketino rašyt — turbūt užmigo. Jam ne gerai ėjos praktika Aleksote: jis pats kaltas — miegodavo iki 1 arba 2 valandai po pietų. Visi aplinkiniai apė šitą žinojo ir dėl to pas jį neidavo. Kas sykį buvo, antrą syk neina, žino, kad rās jį miegantį. Jis didelis tinginys, jam visur bus sunku. Paskutiniam laike matydamas, kad mes nieko ne pelnom no maskolių, jis suvis susidėjo su lenkais; tie juokias iš jo, vadindami jį „pięknosć chlopska“...

Dabartės apė važiavimą in Varšavą. Tau tur but yr gerai žinoma, kad „Sovrem. Izviestija“ nori investiti lotin. druką Lietuvoje, teippat „Ruš“ Aksakovo 8 N. visiškai gerai atsiliepė apė mus reikalus; „Mosk. Viedom.“ teipogi, tik prieštarauja S. Pet. Viedomosti“. Matydami tokį kilimą, gundai, ipač Varšavoje, nežinoką daryt. Emė prisišnekučiuot prie lietuvių. Ščeb(alskis) rašinėjo pas keletą lietuvių, prašydamas atsiųst jam

medeų dėl artikulų, arba ir artikulus, arba prašė, kad pas jį lietuviai, budami Varšavoje, atsilankytu. Viens iš mūsų taip ir padarė priėmė: tą vaiką ko geriau ir prašė, kad tas viską jam rašintu — tai buvo NN. Kada Jurk(ėvičių) pamatė, tai teipogi, jis ir tą prašė, kad savo mokininiams (dabar jau mokiniojams) pasakytu, kad tie Ščeb(alskiui) rašintu. Gana apė tą — važiut vis nėr kam. — Po vėlykų ne persenei atvažiavo pas manę J. Šl(iupas); jam aš ro diau nuvykt. Surinkom pinigų su didele bėda, iš ko dabar matau, kad mes esam su vis ubagaiš — 50 r. negalima buvo surinkt, ar tai ne gėdė? Porą nedelių buvo prašinėta — iš niekur ne galėjom gauti, reikė' imt no žydo ir mokėt procentus... Šl. nuvažiavo. Pirmo to sušnekėjom apė mūsų reikalus, ipač ko reikia prašytie, surašėm ant popieros, ir su tuom jis išbraukė. Toliaus kalbėsiu jo žodžiais: „Ščeb. prilinkęs lietuviams, jeigu jie mislija susiartinti su russiais. Lietuva ne galinti nei dvasiškai, nei politiškai pastovėti ant savo kojų; taigi lietuviai turj pažiūrėti, kokią jie kultūrą pasirenką; dėl lietuvių geriaus busę, jeigu jie prilinks prie Maskolijos, tiktai Maskolija gali lietuviams ką gero padaryti. Ogi ką gero? O tai ji gali leisti, kad vaikus mokinama butu mokslavietėse lietuviškai, idant tuomi pagreitinti prisiglaudimą prie Maskolijos; gali leisti atspaudinti laikraštį *dėl žmonių* dvasėje maskoliškoje (dėl inteliģencijos nėsą galima leisti laikyti liet. laikraštį); gali leisti atmušti vieną ar kitą „knigu- tē“ žmonėms ant pasiskaitymo. Bet mokintuves spaudinti, ar kitas rustesnias, moksliskas knjgas lietuviškas n'ėsą velytina, kadangi kičaip pakiltu jausmas gavyžinties, koks jausmas lietuviams nepride-

rins, kadangi lietuviai turj iš mirti, arba persiversti ir lietuvių jau visai mažai belikė, nes su visu in 1½ milijono, kas parodas, jog lietuviai jau nebeatsiturėš. Jausmas savpažinties lietuvių turj supulti su jausmu maskoliškumo. Iš užrubežio jaugi šendien einą lietuviškos knjgos, bet jų visiškai mažai mūsų kampa tapasklindą ir Prusai lietuvių neapkenčią: rėdiką, gird', „Aušros“ jau išvarė iš savo šalies, o reikiant Maskolija galėsinti ir su Prusija susinešti dalyke sumazini mo spaudimo liet. knjgų Prusuose. Maskolių viresnybė negali apkėsti tokių, kurie dirba tame dalyke jai priešais, tuojaus tokias žmogystas suvalys. Lietuviai tuomi tarpu tegul rašinėja tokioje mislije, kaip pasakyta programoj', in „Vaišavski Dnevnik“ vieną ir kitą raštą, o tuomet tegul siunčia ant Ščebalskio vardo prašymą in viresnybė apė leidimą spaudinti lietuviško laikraščio, kurj prašymą Ščebalskis paduosės Gurkai, nepasipriešijų. O tai ką kalbėjo Ščeb. Šliupui, teipogi ir Beleminovas. Taigi viresnybė nori: 1) žmonėms gazieta duoti tiktai delto, idant jie žinotu paliepimus jos ir tuomi susiartintu su russais, mokslagi lietuviškoje kalboje plėsti nėra galima leisti; 2) ne nori duoti lotin. literų ir jeigu duos, tai tiktai „ant pamėginimo“ (Ščeb.), kaip greitai russizmas pas mus panigausis; 3) viresnybė ne nori leist spaudinti lietuviškas knjgas, kadangi tai busęs žadinimas lietuystės; 4) ne nori investuoti kalbą lietuvišką in mokslavietės del to kito, kaip tiktai vien del to, kad greičiau išmoktu russiškos kalbos; ant galo 5) esą ne gerai, kad viresnybė neduodanti amatų (=vietų) lietuviams; lietuviai esą kalti už tai, kad jį neglostomi viresnybės, glaudziasi prie lenkų; argi lietuviai negalį gauti vietos gi-

liaus Maskolijoje? Taigi jeigu ir yr' reikalinga imti in tarnystę lietuvius Lietuvoje, tai visgi esąs paoingas daiktas; geriaus busę, jeigu lietuviai keliautu in Maskoliją, palikę savo vietą maskoliams=ateiviams... O tai ką Varšavoj' išgirdom.

Tokios dvasios artikulus reikia siunsti dabartės in „Varš. Dnev.“, tie artikulai bus rekomendacija tam, kas norės uždėt laikraštį. Ščeb. sako, tikrai rundas pavelysės. Medegos dėl artikulų turju; butu šitam dalyke pritinkami artikulai, bet kas imsis išdavinēt laikraštį. Sakau — nėr kam, su vis nėr kam. Reiktu dabartės jau paduoti prašymą per rankas Ščebalskio ant vardo Gurkos, jau butu čėsas — nėr kam, o Šl(iupas) negalėjo likt Rossijoje, jį but pradėję persekiotie už jo lenkystę ir kalbą (laikytą draugystėje) „Litauische litterar. Gesellschaft“. Padavus prašymą, reiktu rupintis pinigų nor šiek tiek — ir tų su vis nėr'. Kada dar reikėjo važiutie in Varšavą, vos no žydo gavom. Senapyliniai su vis miega.

Ryto' misliju nuvažiutie pas NN. in Veiverius. Ant mano dar rankų paliko Š. visą šitą darbą; aš ne žinau, ką su juom daryti. N. ne gali rodytis, jis polonofilas, X. — teipogi, o dvasioje polonofilų nieko ne gali pradėti. „Sovr. Izvestija“ rašo daug apė lietuvius, ji šelpia juos, nori, kad butu daleistos lotin. literos spandoje”...

Dabar reikėtu susipažint' su taj' programma, kuri, Šliupui Varšavon važiuojant, induota jam buvo ir kurioje buvo formuluoti tie lietuvių reikalavimai, kuriuos su pašelpa Ščebalskio laimėt' norėta. Šita „programma“, maskoliškoje kalboje prie Pr. S. laiško pridėta, sekančėi skamba, lietuviškai sutrumpintai išguldžius: „Kodėl reikalinga yra da-

leist lietuviams lotyniskas literas („šriftą“): a) senumas jų vartojimo lietuviškoje literaturoje, lietuvių tautai konservatyviškai esant, yra didžiausia kliūtis investinimui ne tik maskoliškų, bet ir pataisytų lietuviškų literų; b) tautiskas prietaras ir nenustatėjimas dėl maskolių, pasėti per lenkus, verčia lietuvius žiurēt ant maskoliškų literų, kaip ant investimo stačiatikystės; c) apšviestieje lietuviai, širdingai atsidavusieje Maskolijai, per lenkiškąją propagandą ir priešpaudą, pradeda nustot nusitikėjimo ir intekmės tarp savo žmonių, nes juos lenkai vadiną separatistais, maskoliais, parsidavėliais; d) 20 metinis uždraudimas spaudos atgabeno suvis kitokius neng jų laukta, rezultatus: 1) nepasisekimą platinime knjgų maskoliškoms literomis, 2) pasirodymą iš užrubežio knjgų su kenkiančia Maskolijai tendencija, kaip „Palangos Juzė“, „persekiojimas tikėjimo“, „Knjgos teisybiun“ ir k.; 3) išplatinimas per lenkus rankraščiu, formoje maldaknjgių, kurios savo turiniu išjuokia Maskoliją, jos sostą, jos dvasiškiją, ir aplamai vislab, kas jai yra šventu; e) kaip Zavadzkijs eksploataciją varė maldaknjgomis ir tt. f) eksploatacija lietuviams Prusuose ant savo naudos; istorija „Aušros“, knjgos 1867m., kalendoriai; rytinė Prusijos politika („Viestn. Evropy“72); g) Maskolių mokslinčiai ir teoretiskai ir praktiskai užtaria ir vartoja lotin. literas (išdavi-

mai Kazaniaus universiteto, Akademijos mokslų, straipsniai laikraštije „Ruš“, „Sovremenn. Izvies.“)

I. Apė reikalą vietinės lietuviškos spaudos: a) dėl prašalinimo nekantantumo, nepasitikėjimo ir antipatijos in Maskoliją, pagimdytus ir prilai komus spaudos uždraudimu; b) dėl suteikimo tikrų, ir nesudarkytų per lenkus žinių ir

valdžios paliepiamų; c) doriškas susivienijimas su Maskolija, išnaikinimas neapikant, pasėtos dėl maskolių per lenkus, galima yra tik asant spaudai; d) sumažinimas autoriteto lenkystės reprezentantų Lietuvoje (sulenkinčių kunigų); e) perkeitimas idealo: atsimiti mas intencijoms nog Lenkijos; reik' atitraukt' ir tautą... draugystė su lietuviškai-rusiška tendencija dėl išplatavimo knygų; f) doriškas puolimas Lenkijos per atidalinimą teritorijos ir autorių (Mickevičius, Kraševskis, Kondratavičius ir k.); prisisavinimas per lietuvių šitų raštininkų numazina Lenkijos vertybę jos pat' akise ir užrubežije.

II. a) Iš priežasties visko, aukščiam išguldyto, išnyksta lenkiškasis klausimas Maskolijoj; b) centras lietuvių svėrimo pereis iš Prussijos Maskolijon: 1) pražuva kontrabandiškos knygos per konkurenciją ir 2) nusikerta galėjimas užnešti melagingas žinias per užrubežije išleistas knygas ir jos patenka kritikai—cenzurai.

III. a) Pragaišimas ivairių kalbų tautoje apė padalinimą žemės, numazinimą mokesčių, dovanojimą tarnystos kariuomenėje ir k.; b) apsilpninimas visokių tautos kurstymų per ivairias tamsias ipatas (servitutai ir tt. ir tt.)

Lietuviškoji kalba tautiškoje mokslinyčioje.

I. Religiją reikia išguldinėt lietuviškoj' kalboje, idant jaunumenės dora tvirtesnė butu ir tt.

II. a) Liet. kalba suteikia pašelpą geriaus suprast ir prisavint maskol. kalbą; b) nelegališkas (?) mokymas liet. kalbos naikina Maskolijos autoritetą ir Maskolija pasirodo kaipo lietuvių nevidonas; c) šnekos, platinamos per lenkus, apė sloginimą lietuviškojo gavalio mokslinyčioje, ne turės pamato.

III. Dėl Maskolijos ir lie-

tuvių labo reikalinga lenkišką kalbą apmainty ant lietuviškos ir maskoliškos kalbos seminarijose: Seinuose, Vilniuj' ir Kaune.

Tokia tai programma tapo tuomet Šliupui induota, kurios jis turėjo laikytis pasikalbėjimuose su Ščebalskiu. Kožnas, man rodos, gailėsis, jog iš jos nė jokios naudos ne buvo ir jog Šliupo missija ant niekų nuėjo.

Karlsbade, 12. IX. 903.

Dr. Basanavičius.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Allenport, Pa. Lietuvių szitime mažam miestelyje ir apielinkėje yra ne mažas skaitlius. Iszskyrus isz jų vieną alaus iszvežiotojį visi dirba anglių kasyklose. Tautiszkas bei darbininkiszkas supratimas visų yra žemas, — paskendę gludumuose nežinės. Daugelis isz jų nežino, nė kas jie yra, ne isz kur paeina: užklaustas paprastai atsako kad jis yra katalikas. Tuli tebetiki dar į burtus. O jau gardumas alaus ir degtinės! ant ko dauguma praleidžia visą liuosą laiką. Pasekmės girtuokliavimo vi siems yra žinomos, kaip tai: vaidai, musztynes, kalėjimai, nustojimas sveikatos, garbės ir turto, varginimas ir sunkinimas szejmynos, ką tuli atjaučia gana skaudžiai, bet blogai darę anaipol nesiliauja. — Tarpe czionyszczių musų brolių, paskendusų gludumuose nežinės, randasi keletas ypatų apszviestesnių, apskikai cziusių, bet kaip visur, teip ir czia, tokius pravardžiuoja, persekioja. Todėl mums keletui draugų pasitaikius sueiti į kruvą užmanėm suvienyti savo spēkas, uždėdami naują kuopą „Tėvynės Mylėtojų Dr.“, kad isz vien dirbdami gal įstengsim atsiekti tuos, teip musų pageidaujamus, siekius. Už tai gi mieli broliai, neatidėkim diena už dienos mokymąsi, bet stro-

piai ir noriai skaitykime moksliszkus skaitymus ir tuomi lavinkime savo protą ir vienykimės. Tik per mokslą ir vienybę isznyks tarpe musų nesupratimai ir vaidai, o sugyvensime lygybėje, brolybėje ir laisvėje. Isz karto prie draugystės prisiraszė 8 sąnariai, užsimokėdami metinę mokesį. Teipogi pasikalbėjus apie musų bėganczius tautiszkus reikalus, tapo paaukauta 4 dol. ant tautiszku reikalų, kuriuos paskirstėme teip: mokslaeiviams \$1,50, kankintiniams \$1,00, delegatui ant seimo socialistų į Nyderlandiją \$1,00. Vizteliui 50c. (Pinigai pasiūsti į „Lietuvos“ redakciją). *A. Ilgunas.*

Los Angeles, Cal. Czion lietuvių visai ne daug yra, bet jie visi sau sutikime ir dailiai gyvena. Gailu tik tai, kad jie laikraszczių ir knygų labai mažai teskaito. Teip jie sau tykus ir ramus žmonelės, kadangi ardytojų ramybės czion nėra, kaip kad kitur girdėtis, kur žmonės peszasi ir vainojasi, tai dėl kunigų, tai dėl parapijų, tai jau szejp dėl visokių menkniekių. Lietuvių, biznierių czion beveik visai nėra; kurie lietuviiai czion gyvena, tai gangreit visi yra kriaucziai. Gyvena sau pasiturincziai ir netruksta žmonių gerai mislyjanczių; nors jie mažai apszvietę, bet tėvynės meilė jų szirdyse dar nėra visai užgesusi, kaip galima isz to matyti, kad anądien burelis susirinkę ant varduvių merginos p. Kriauczuniutės, susitarę, sudėjo aukų ant tautiszku reikalų — \$6,20, kuriuos szejp iszskirstė: \$2,50 — mokslaeiviams; \$2,50 — kankintiniams ir \$1,20 — A. Viztaliui.

P. Degutis.

Edwardsville, Pa. Pas mus susitverė treczia, nauja, pagelbinė draugystė, prie kurios gal prigulėti visi lietuviiai

be skirtumo tikėjimiszku pažvalgų, nuo 18 iki 45 metų amžiaus. Draugystė vadinasi vardu D. L. K. Gedimino, prie kurios iki sziolei prisiraszė 37 sąnariai. Draugystė prigulės prie S. L. A. ir gyvuos po jo czarteriu. Prisiraszymas prie draugystės per einanczius 6 mėnesius yra \$1,00. Paskiaus prisiraszymas bus pakeltas pagal metus. Prie draugystės gal prigulėti sąnariai ir isz susiedinių miestelių. Priežastis susitvėrimo szitos draugystės yra ta, jog isz vienos senesniųjų draugysczių tapo iszmesti 4 sąnariai už neatlikimą iszapainties. *Garnys.*

Boston, Mass. 24 d. rugšėjo, vakarė, czionyksztė „Teatraliszka Draug.“ atlosze dramą 5-se aktuose „Ponas ir Muzikai“, — Turn Hall svetainėje, 29 Middlesex str. Roles loszė: Baltruviens — M. Pravalinskiute, Liudytės — J. F. Andriejauckiute, Bajonio — J. Kalinaukas, Stonio — M. Mockapetris, Magerskio — J. K. Jeroszeviczia, Araburdos — A. Pacaviczia, Onytės — O. Baronaiczute, Klebono — J. Palszauckas, Dudulio — A. Maceviczia, Jono — K. M. Lubenas, Leizerio — J. Turauckas, Berelio — P. Korzon ir Tomkos — I. Latvinskas. Loszikai savo roles teip puikiai atliko, kad kaipo ne nuo profesionaliszku aktorių — nelima reikalauti nieko geresnio. Publikos susirinko pusėtinas skaitlius, kuri prigulincziai užsilaikė, ir galima buvo spėti, kad buvo labai užganėdinta. Giesmininkų draug. „Birutės Kanklės“, tarpuose veikmių, padainavo lietuviszkas dainas, kurios labai palinksmino klausytojus. Teipogi grajijo vietinė lietuviszka orkestra. Žodžiu sakant, tas vakaras parengtas dėl lietuviszkos publikos teip gražiai nusidavė, kad žodžiai pagyrimo nuo visų sveczių buvo girdėtis. Apgailis-

tavimas yra didis tų, kurie misldjami, kad ten nieko gero nebus, ne atsilankė. Labai naudingi dėl lietuvių toki vakarai, kur randa pasilinksminimą ir pasimokinimą; todėl reikėtų paremti tas draugystes, kurios tuos darbus veikia, be jokio užmokesčio. Dabar yra gera proga Brocktono, Lawrence ir Nashua lietuviams pamatyti ant scenos lietuviską perstatymą, vietoje paprastų balių; galėtų žmonės ką naujesnio pamatyti, nes draugystėms ir parapijoms rengiant tuos balius jau žmonės pradėda atsibosti. Gerai būtų, kad mūsų žmonės pradėtų daugiau rengti tokių perstatymų, ant kurių mažiau žmonės praleidžia pinigų; linksmi praleidžiam laiką, dar ir sziokį tokį pamokinimą gali gauti.

J. Raulynaitis.

Vandergrift, Pa. Lietuvių czionai bus į 300, skaitant visus sykiu, vedusius ir pavienius. Laikrascezių ir knygų retai pas kurį gali pamatyti. Turi vieną pagelbinę draugystę po vardu sv. Juozupo. Vie nuolika lietuvių turi savo namus; du lietuviai užlaiko krautuves valgomų daiktų, vienas yra rubsiuvis. Aplinkinėje yra minksztųjų anglių kasyklos, ir geležinių iszdarbių darbavietės, kuriose lietuviai už dirbiauja. Miestelyje yra gera tvarka, nes nėra nė vienos kareziamos — visi ir visados blaivus. Kad tiktai jie pamylėtų skaitymą, tai protiszkai pralenktų visus.

J. K. Makaanckas.

Brooklyn, N. Y. Lietuvos Sunų Draugystė nuo savo pradžios norėjo įdėti į konstituciją, idant visi sąnariai kas mėnesis mokėtų po 1 centą ant tautiszkų reikalų, vienok tas neįvyko iki paskutinio ketvir-

tinio susirinkimo, ant kurio likosi nutarta mokėti po 1 ct. kas mėnesio suszelpimui tautiszkų reikalų, kaip tai mokslaeivių ir kankintinių. 200 sąnarių L. S. D. nejutoms sudės \$24,00. Prieszais tokį užmanymą tuli buvo pradėję sziausztis, bet iszaiszkinus reikalą likosi tik vienas, nesenei isz Chicagos atvykęs, kuris aizskino, jog tokių aukų nereikią visai, už ką visi pradėjo isz jo juoktisi. Lietuvos Sunų Draugystė verta garbės už tokį nutarimą, kas derės prie pakėlimo apszvietos.

Brooklyno lietuviszkoms draugystėms nutarus pasistatyti tautiszką svetainę, visos — L. S., svz. Kazimiero, Juozupo, Jurgio ir Gedimino — draugystės paaukavo po \$25,00 dėl inkorporavojimo ir kitų kasztų. Czarteris tapo iszimtas ant vardo „Lietuviszka Suvienytų Lietuvių Tautiszka Sale“, kurios pastatymo kasztai apskaityti ant \$50,000, kas bus surinkta parduodant akcijas (szėrus). L. S. D. iszsyk paskyrė \$300 pirmimui akcijų, svz. Kazimiero dr. paskyrė teipgi \$400; tą patį daro ir kitos draugystės. Paskiaus, kas metai, draugystės paims tam tikrą skaitlių akcijų. Priegtam akcijas gali pirkti sąnariai ir nesąnariai, kas tik nori. Pagal tai nereikia abejoti, jog Brooklyno lietuviai neužilgo turės savo svetainę.

L. S. D. mieris yra szalip suszelpimo sąnarių, platinti apszvietimą, parengti prakalbas ir tt. Dabar artinantės rinkimams, tapo nutarta suszaukti didelį susirinkimą ir parengti truckszmingas prakalbas 25 spalnio, Smito saleje, 103 Grand str., kur bus ir puiki muzika, o po prakalbų jaunuomenės pasilinksminimas. Įzenga visiems dovanai; prasidės ant 7:30 vakare.

J. Naujokas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
Plymouth, Pa. T. M. D.

3 kuopa ant susirinkimo, 11 spalnio, pastatė kandidatus į Centr. T. M. D. Komitetą sekanczius:

Prezidentu p. J. Tareilą — senąjį prezidentą — nes jis yra rinktas ant dviejų metų. Jo tarnystė pasibaigs ateinančiuose metuose.

Sekretorium p. A. Ramanaucką isz Cambridgeport (Boston), Mass.

Kasierium p. A. Olszewskį — senąjį kasierių — nes jis apsiėmė pernai patarnauti iki kitų kasieriaus rinkimų. Jo tarnystė pasibaigs ateinančiuose metuose.

Knygininku Dr. J. T. Želviene.

Trečiu sąnariu Literatizsko Komiteto p. J. O. Szirvydą, „Vienybės“ redaktorių.

Ant galo mūsų kuopa užmano; idant visoms draugystėms, kurios aukomis suszelpia T. M. D., Centralizskas Komitetas nusiųstų visų knygų tiekertybės, kaip didelė buvo auka. — Teipgi būtų gerai iszrinkti kiekvienoje vietoje agitatorius nors po du, kurie pereitų per lietuvių gyvenimus rinkdami aukas kaip ir prikaldindami naujus sąnarius.

3 kp. sekr. *K. Brazys.*

So. Boston, Mass. Spalnio 4 dieną buvo susirinkimas T. M. D. 12 kuopos, kur susirinko neperdaug žmonių. Pirmsėdis praneszė apie gvimą knygų „Eilės Pr. Vaiczaičio“, kurias gal gauti kiekvienas užsimokejės duoklę 60 ct., ką sąnariai ir padarė. Teipgi prisiraszė keletas ir naujų. Paskiaus, pagal pagarsinimą „Vienybėje“, jog reikiarinkti tulus centr. kom. sąnarius, mūsų T. M. D. kuopa perstato sziuos tautiecius: prezidentu — Mykolą Palta-navyczių isz Lawrence, Mass.;

sekretorium — V. Martiszių — senąjį; knygininku — A. Ramanaucką isz Bostono; kasierium — J. J. Pauksztį; literatizsko komiteto sąnariu Dr. Baceviczių; organu T. M. D. „Vienybę“ ir ant toliaus.

Paskui tapo skaitytas A. Visztaliaus straipsnis isz 39 num. „Vienybės“, isz kurio supratome jo darbavimą ant lietuvių apszvietimo. Tada tapo užmanyta paaukauti jo naudai kelis centus, kur susirinkusieji sumetė \$1,35. Toliaus kuopa nutarė kelti baliuką per kalėdas, kurio pelnas bus paskirtas tautiszkoms reikalams. Ant galo kuopos kasierium aprinkėme A. Valucką. T. M. D. 12 kp. prez.

K. M. Lubenas.

T. M. D. 12 kuopai isz So. Bostono padėkavodamas už perstatymą T. M. D. kasierium, atsisakau nuo tojo urėdo dėl daugelio užsiėmimų, dėl kurių negalėčiau atsakancziai T. M. D. reikalų atlikti.

J. J. Pauksztis.

Naujos knygos.

Vorai ir musės. (Versta isz V. Liebknecht'o). Iszleido L. S. D. Partija. Londonas. 1903 m. pusl. 4.

Tai yra trumpas lekiantis laiszkelis, verstas isz garsingo Vokietijos ekonomisto — V. Liebknecht'o, kur palygindamas vorą gaudantį muses, priilygina jį prie kapitalistų, siurbiančių isz darbininkų kraują, it voras isz musės. „Jūs — sako autorius, — jusų tėvynės szirdis ir tautos spēka, priversti esate gyventi varginagai ir mirti smirdancziuose urvuose, užtai, kad maitinate savo valdonus ir zudytojus — tikrus vorus — savo katorgos darbu, savo prakaitu, savo visomis spēkomis!...“ Velytina kiekvienam darbininkui tą lapelį įgyti ir perskaityti. Platinimas tų laiszkėlių teipgi labai geistina: jie labai žingei-

dus ir suprantamoje kalboje papieszti, kad kiekvienam lengva suprasti.

Varžytinės. Ką jos duoda kapitalistams, darbininkams ir visuomenei, ir kaip jas reikia panaikinti. Išleido L. S. D. Partija. Londonas. 1903 m. pusl. 16.

Szios knygtės autoriaus mierys, parodyti, kaip yra blėdingas daiktas mūsų szios die nos draugijai teip vadinama kapitalistų konkurencija (varžytinės), ir, galima sakyti, kad tas autoriui pusėtinai nusidavė. Trumpame pavidale, autorius, papieszė tą rasztelį, užkliudydamas reikalingiausius darbininkiskų klausimus ir iszaiszkino svarbiausias ydas tų varžytinių, kurios milijonus varguolių netekusių darbo iszmeta ant gatvės, isz priezasties įvedimo į iszdirbystę visokių maszinų ir pagerinimų, kurios atnesza naudą tiktai besivaržantiems turčiams, o ne darbininkams. Kiekvienas rankpelais privalo tą knygtę perskaityti, o pamatys ir iszkiau supra isz kur kyla visos priezastys vargų ir nelaimių. Knygtė paraszyta gana suprantamai.

Naujas Kalendorius 1904 metams. Sutaisë P. M. Metas 2-ras. Tilžėje 1903, puslapių su kalendoriszka dalia 168 — su daugeliu paveikslų.

Isz eilės sulaukėme antrą rimtesnį kalendorių su akvais skaitymais ir žiniomis, kokių už vis mūsų liaudis reikalauja. Szitame „Naujam Kalendoriuje“ telpa toki rasztai apart kalendariszkos — dienų seno ir naujo kalendoriaus — dalies: 1) Astronomija su paveikslais dangaus kunų arba sistema mūsų saulės, užtemimas saulės ir mėnesio, didumas planetų ir jų tolumai nuo saulės. 2) Žemė — jos atsiradimas. 3) Žmogus — atsiradimas žmogaus ir tobulinimasis iki szios gadyinės laipsnio — su paveikslais. 4) Sena akmeninė gadynė, kurio

je žmogus įrankiu turėjo tiktai akmens ar titnago skeveldrą; kada su meszkoms ėmėsi. 5) Nauja akmeninė gadynė, kada žmogus prasimanė pasidaryti akmeninius įrankius, kirvukus, jėtis — kurias žmonės sziądien vadina perkuno kulkomis. 6) Metalų arba naugių gadynė — kurioje žmogus pasidarė visokius įrankius isz geležies. 7) Žemė ir jos gyventojai — pagal vieszpatystes — skaitlinės. 8) Dičiejie miestai ant svieto su gyventojais iki 100,000. 9) Suvienytų Valstijų gyventojai, jų amžis ir kiek yra apsivedusių. 10) Daugelis visokių smulkių žinių. 11) Paveikslai mūsų tautiskų rasztininkų: Dr. J. Basanavicziaus, vysk. A. Baranaucko, Dr. V. Kudirkos, Jono Maczio, Pran. Vaiczaiczio ir Simono Daukanto — su parinktomis eilėmis. 12) Politiszka peržvalga. 13) Dantų apsaugojimas. 14) Pinigai, mieros ir svarsčiai visokių szalių; nuoszimezių (%) iszskaitymas; dienos ir mėnesio algos iszskaitymas. 15) Rodyklė gyvulių apvaisinimo ir atsivedimo. 16) Aforizmai — juokai. 17) Pacztas ir telegramai. — Kalendorius yra vertas, idant atsirastų kiekvieno lietuvio rankose.

Isz visur.

Maskolijoje, apielinkėj Petropylės, vienas žmogus gavo didei navatną tikėjimiszka maniją tvirtindamas, jog kiekvienas žmogus turi savę pasiszvęsti ant myrio, dėl permaldavimo Dievō už nuodėmes visos žmonijos. Bet visupirma reikią paaukauti moteriszkos, kadan-gi Jieva praszėngusi ir visus žmones prazudžiusi, tai visos jos produkteris turį už ją atsakyti. Jis visupirma pradėjo praktiką nuo savo motinos: uždarė ją kambaryje apkrove malkoms ir uždegė. Kada kaimynai pamatę ugnį subėgo, rado jį sau ramei ant

akmenio sėdintį ir žiurintį į ugnį, kurios liepsnose jo motina jau buvo iszkepusi.

Atėnuose, Graikijoje, vieno labai turtingo miesczionies vienturtė duktė — Alena Sinaidino, 17 metų mergaitė, prapuolė isz namų. Didžturtis tėvas, pastatė ant kojų visą policiją ant jieszkojimo, bet per 5 mėnesius visi jieszkojimai tėvų ir policijos buvo veltu. Dabar tiktai augszcziausias valdžios prokuroras netikėtai dzinojo, kad nelaiminga mergaitė tapo isz namų pavogta ir į Saturnino kliosztorių nugabenta, kur ją laikė uždarytą ir baisiai kankino. Ant tėvų reikalavimo, valdžia nusiuntė į kliosztorių žandarus, bet užveizdėtoja uždarė vartus ir jų neįsileido, sakydama, kad jie netur tiesos į kliosztorių įkelt kojos, kadangi jis priguli prie moteriszkos kongregacijos, ant kurios tur globą Prancuzija. Ir isztiesų teip yra. Graikų valdžia netur valios antsvetim-tautiszkoz misijų. Dabar pasidarė ilgos vilkynės susiraszinejimuose graikiszkos valdžios su prancuziszka, ir, iki kas kur bus, nelaiminga mergaitė gali tapt kur kitur iszvežta į kitų provincijų kliosztorius arba nedaturėjus kankinimų gali numirt. Priezastis jos pastvėrimo, tai milžiniszki tėvo turtai, kurie jai pasimirus, pereitų į kliosztoriaus savastį.

Pragoje, Czekijoje, tapo pastatytas paminklas garsingam 15 szimtmečio reformatoriui — Jonui Husui, kuris 1415 m. 7 liepos mėn. tapo ant laužo sudegintas, pagal nusprendimą isz Romos. Laikė atidengimo paminklo, susiinko labai daug czeų, o teip-gi ir czeų moterių, kurios priguli prie tautiszko moterių susivienijimo. Po daugybės ovacijų ir perskaitytų praneszimų, nekurie mckintoja, virszininkė czeikių moterių draugystės, stoju-

si priesz paveikslą „Husas Konstancijoje ant vyskupų susirinkimo“, graudingu balsu susuzuko: „Mokintojau Huse! Priesz Tavo szlovingą ir tyra paveikslą prisiekiame, jog ne atiduosime nė pėdos czeikiszkos žemės į rankas neprietelių, jog nė vienas laszas kraujo mūsų vaikelių ne bus svetimas, kad žibėjimo czeų tautos neužtemdys vokiecziuojanti kliosztoriai jaunoje gentkartėje ir kad nė skatiko mūsų uždarbioneduosime mūsų neprieteliams!“ „Prisiekiame!“ — pritarė szimtai balsų tėvynainiszkoz czeikių.

Medijolane, Italijoje, vietinės miesto rodos tapo užmanyta pastatyti 4,000 gyvenimų, kurie būtų savastim visuomenės; kasztuotų pastatymas daugiaus kaip milijonas dolerių. Toki namai būtų parsamdomi vien tiktai darbininkams ir mokes-tis į rodę būtų imamas tiktai toks, kiek iszpultų abelnai ant užlaikymo namo. Jeigu tas užmanymas įvyks, tai bus didelė pergalė socialistiszkai-darbininkiszkos partijos vietinės miesto rodos politikoj.

Vokietijos militariszki laikraszcziai pranesza, kad szįmet 10,000 jaunų vaikių tinkanczių į kariumenę prasziszalino ir bus nuo valdžios gaudomi ir baudžiami kaipo pabėgėliai, tik, ant nelaimės, — tie pats laikraszcziai apgailistauja, — kad busią sunku juos sugaudyti, kadangi didesnė dalis isz jų yra visai isz Vokietijos prasziszalinę, o likusioji moką slapstyti, nes juos gyventojai slepia. Priezasczia praszalinimo jaunuomenės nuo kariumenės yra gandas apie nežmoniszkus pasielgimus apicierų su kareiviais, kuriuos, nors valdžia stengiasi sumažinti, bet vis-gi nukentėjusių kareivių omenyje tas pasiliks ant visados ir jie perduos tą jausmą neapkantos savo draugams, kurie turės eiti kariaunon.

Isz Buenos Aires, Argentinoje, iszplaukė laivas į pietinį žemgalį pajieszkėjimui szvediškos ekspedijijos, kuri po vadovystė D-ro Otto Nordenskold dar 1901 m. iszkeliavo, o apie kurią nieko negirdėti. Paskutinė žinia nuo minėtos ekspedijijos buvo gauta 18 rugpiucio szių metų, kada laivas papuolė į nelaisvę ledinių kalnų.

Viennoje, Austrijoje, atsibuvo didelis susirinkimas socialistų, skaitliuje apie 2,000 ypatų, kame nutarė vieszai protestuoti prieš atsilankymą caro ant Austrijos teritorijos. Ant tos tēmos tapo laikytų daugelis karsztų prakalbų. Vienas kalbėtojas tarp kitko isztarė: „Caras, kurio vienintelis įnagis kultūros yra kartuvės, kaliniai ir Siberija, pribuna kai po piktadėjas suteptas piktadarystėmis, apsiaubtas kariūmene“. Ant susirinkimo buvęs perstatytojas valdžios, nedaileido priimti rezolucijos, kurioje caro apsilankymas, perstatomas, kaip akybruoksztas dėl Austrijos žmonių, guodojanczių liuosybė. Susirinkusie jie iszsiskirstė szaukdami: „szalin su caru!“

Tiflise, ant Ksukazo, prie atėmimo per valdžią nuo armėniskosios bažnyczios turtų, armėnai labai drąsiai prieš valdžią pakėlė pasiprieszinimą. Armėnai susirinkę prie maskoliszko gubernatoriaus namų, pradėjo svaidyti akmenais ir balsiai keikti kerszydami gubernatoriui, kuris paleido ant beginklių armėnų ordą kazokų, kurie keletą žmonių užmuszė ir daug isz jų suzeidė. Tokiu budu jau senė per maskolius iszbandyta, tapė vel įvesta tvarka.

Berlyne, laike traukimo, 2 granadierų pulko, kareiviai mėtė akmenais į savo apicierus. Aresztavota 15 kareivių

ir nusiūsta į Heidelberg, kame jie turės stot prieš kareiviską sudą. Neseniai isz to paties pulko, jau buvo nubausta keletas kareivių už sumuszimą unter-apiciero. Valdžia aptiko kad socializmas tarpe kariūnos labai platinasi ir nekantumas kareivių labai didinasi.

Isz priežasties didelių lytų, sziaurinėje Anglijoje tapo padaryta labai daug iszkadų: iszardyti vieszkeliai ir gelezinkeliai, nuneszti tiltai, o lygumos tarp Dee ir Tweed užtvinė ir iszrodo lyg jurės. Namai, javai ir gyvuliai daugelyje vietų tapė vandens nuneszti. Daug dirbtuvių visai sustabdė darbus, kadagi negali pristatyti medegos dėlei sugadintų gelezinkelių.

Į Romą Maskolijos valdžia nusiuntė vyriausį vieszpatystės snipukų perdėtinį, ant tarybų su Italijos policija. Jo mieris, su pagelba italiszkų snipų ir policijos, praszalinti visokius pavojus isz kelio carui, kuris pabaigoje szio mėnesio ketina pributi į Romą. Menama yra kad apart socialistų nutarimo daryt carui demonstracijas, dar ir anarkistai ruosziasi į savotiszka pasveikint. Sako, kad prancuzų anarkistai teipgi pribusę ant to laiko į pagelbą savo draugams.

Olandijos pakrantėse nuskendo prancuziszkas laivas „President Carnot“, kur prigėrė 13 žmonių.

Vengrijoje, mieste Szegedin, gyventojai padarė gelezinį vainiką ir uždėjo ant Koszuto paminklo su paraszu: „Likusie jie kareiviai tavo szventai atmincziai“, kurį policija paszalliuo, dėlko įvyko susimuszimas tarp policijos ir žmonių, kurie muszė policiją ir kareivius, ir atėmė vainiką vel uždėjo ant paminklo. Paskiaus iszdauzė apicierų ir kareivių langus.

Berlyne pasimirė oro pranaszas, Rudolfas Falb'as 65 metų amžiaus. Jo veikalas „Apie žemę ir kitus svietus“ yra labai pažjstamas ir lietuviams.

Aukos kankintiniams.

Isz Los Angeles, Cal.

P. Degutis	1,06
Elzbieta Degutienė	25
Urszulė Dulinskiūtė	25
P. Mertinkaitis	25
Ona Mertinkaitienė	25
M. Alenskas	50
J. Alenskas	10
Magdalena Alenskienė	05
J. Kraucziunas	25
Marė Kraucziuniene	25
P. Kraucziunas	30
V. Degutis	25
Veronika Degutienė	25
J. Jaksztis	50
J. Daivis	25
P. Szidlauskas	25
R. Alenskas	25
P. Stokis	25
A. Grigaliunas	25
A. Matskunas	25
J. Jazines	25

Isz tų nusitraukia: \$2,50 — mokslaeiviams ir \$1,20 — A. Visztaliui.

Buvo \$111,02

Viso \$113,52

Aukos mokslaeiviams.

Los Angeles, Cal. lietuvių aukos 2,50

Aukos A. Visztaliui.

Los Angeles, Cal. lietuvių aukos 1,20

Buvo \$33,52

Sykiu \$34,72

Visztaliui nusiūsta pinigais \$10,43

„ „ knygomis \$3,43

Viso \$13,88

Lieka \$20,84

Pajieszkėjimai.

Pajieszkaui savo pusbrolio Jurgio Juodkuno, 4 metai kaip Amerikoje. Praszau atsiszaukti ant szito adreso:

John Kuczinskas

P. O. Bx 306

Charleroi, Pa.

Susirinkimai.

D.L.K. Gedemino Draugystės bus nedėlioje, 25 spalio, S. Pauszczio salėje, Edwardsvile, Pa. — Prisiraszymas prie draug. per ateinanczius 6 mėn. kasztuoja tiktai \$1,00. Veliaus prisiraszymas bus pagal metus. Taigi vietiniai ir isz apielinkių lietuviai pasinaudokite isz progos.

Komitetas.

10 kuopos S.L.A. Philadelphia, Pa. bus panedėlyje, 19 spalio, 8 val. vakare, 943 S. 2-nd str. dėl užsimokėjimo bertaininės doklės ir kitų apsvarstymų. Teipgi kurie nori prisiraszyti į S.L.A. teiksis pributi.

Komitetas.

40 kuopos S.L.A. bus nedėlioje 18 spalio, 7 val. vakare V. L.M.D. salėje 2216 Tustin str. Pittsburg, Pa. Užkviečiame visus sąnarius užsimokėti bertaininę mokesztį. Teipgi bus priimami ir nauji norinti prisiraszyti prie S.L.A.

Komitetas.

S.L.A. 30 kuopos Scranton, Pa. bus nedėlioje, 18 spalio ant paprastos salės 7 val. vakare. Visi sąnariai teiksis ateiti ir užsimokėti savo mokesztį, teipnorinti prisiraszyti užkviečiame ateiti.

T.M.D. kuopos bus po S.L.A. kp. susirinkimo. Visi sąnariai teiksis pributi, užsimokėti ir knygas pasiimti. Norinti prisiraszyt prie T.M.D. teiksis ateiti.

K. Zorskis.

S.L.A. 35 kuopos bus nedėlioje, 18 spalio, salėje J. Kremer'io 88 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa., 3 val. po pietų. Sąnariai teiksis ateiti ir užsimokėti, nauji teipgi užkviečiame ateiti ir prisiraszyti.

Po susirinkimo S. L. A. kp. tuojaus bus T. M. D. kuopos. Sąnariai pakviejiami užsimokėti metinę ir pasiimti knygas. Nauji užpraszomi ateiti ir prisiraszyti. Teipgi bus rinkimas naujo T.M.D. centr. Komiteto.

Sekr. A. Sznipas.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tęsa.)

Thyrsagėtai (Didieji Gėtai), anot Herodoto (IV. 22), gyveno į šiaurę nuo Budynų, platumose netolymais Tanais upės, ir buvo didelė gentė, kuri mito iš medzioklės. Iš jų žemės, Herodotas rašo (IV. 123), prasideda keturios didelės upės ir puola į Majotiškę (Azoviškę) jūrą, beje Lykas, Oaras, Tanais ir Syrgis (rasi šiandien gubernijos Orel, Tula, Riazan, Tambov ir Penzos).

Jeigu dabar skaitytojas atsimins, kad gilioje senovės mes Gėtus (Khėta) matėme per daugiau, kaip tukstantmetį Mazojoje Azijoje begyvenant, tad bus lengva suprasti, jog Gėtai, savo pirmykštėje tėviškėje nebtekę valnybės, dviem sriautes pateko į Europą, ir potam į Lietuvą: vienas sriautes pasipylė ant Balkanų pussalio, o antras—iš pakraščiu Kaspijos marės, per rytinę Maskoliją atsidangino iki Baltijos pajurių. Nors laikas tų kelionių yra pasleptas nuo mūsų, tačiau pati buitisi tokių dangynių pasilieka aiški.

Karalystė Pergamo.

Pergamas buvo senovėje miestu Myzijos, Mazojoje Azijoje, palei Kaiko upę, į 120 stadijų nuo jūrės. Senovinė istorija miesto nėra kilita. Paskilbo jis pirmą kart, karėse tarp Seleuko Nikatoriaus ir Lysimacho, ypačiai kada Lysimachas, vienas iš Aleksandro generolų, pasirinko jį už drutvietę dėl laikymo saviems skarbams, 9.000 talantų (Strabo XIII. 4. 1). Maža pradžioje, toji karalystė laipsniškai augo į galybę ir išnašumą per militarišką genijų ir išmanumą jos valdymierų, kuri sugebėjo susidėti visuomet su drutesne puse. Gelbėdami Syriją prieš pamšusį satrapą Achajų, ir Romą prieš Makedoniją ir Syriją, karaliai Pergamo po valei padaugino savo valdynes, iki galiaus jie pastojo valdymierais pusės Maž. Azijos. Podraug, jie mokėjo padrąsinti dailas ir literaturą, ir padaryti sostapylę savos karalystės leiktynininke Aleksandrijos. Jie papuošė Pergamą gražiais budinkais, kurių liekanos dar šiandien yra už perlus dailos laikomos ir labai įstabinančios. Jie glamonėjo dailas maliovojimo ir skulpturos. Su daila ranka rankonėjo pramonė: ten žydėjo audiniai, o attališki divonai Romoje esti paminimi kaipo ženklas perdeto lepumo. Visatimai Pergamas puikėje ir elegancijoje netoli yra atsilikęs užpakalyje Aleksandrijos ir Antiochijos. Kad pakylėti literaturą, jie įsteigė didelį viešą knygyną, ir patraukė į savo sostapylę daug mokintų žmonių. Išdygo Pergame mokslainė gramatikos ir kritikos, maž-ką perviršijama per Aleksandriją, ir Aigypto papyrus tapė priištias kaipo raštų medega, per *charta Pergamena*, pergamentą.

Isteigtoju karalystės buvo tulas *Philetarias* iš Tios arba Tieion Bithynijoje (281–263), eumahas, kurį Lysimachas buvo paskyręs valdymieru miesto ir sargu skarbų. Kritus Lysimachui 281 m. kovoje pas Korupedioną, Philetairas atlaikė gintuvę savomis spēkomis, ir, išmintingai panaudodamas turtus jam patekusius, dėl pasamdymo samdininkų ir nupirkimo susiediskų žemių ir steigimo miestų (kaip Philetarija palei Idą ir Attalia palei Temno) igyjo nepriegulmybę, ir perdavė val-

džią bei turtus savam ne pačiui, Eumeniui, sunui Eumenio, savo brolio. Pramonė ir pirklyba žydėjo prie jo, ką liudyja daugybė jo pinigų muštų.

Eumenis I, įpėdinis Philetario, tapė užpultas, veikiai po igyjimo valdžios, per Antiochą I, sunų ir įpėdinį Seleuko, bet pergalejo jį smarkiaime mušyje pas Sardis, ir laimėjo padauginimą territorijos per tą pergale. Jis valdymieriauvo per 22 metu, ir mirė nuo persigerimo 241 m. pirm Kr., palikdamas Pergamą savam broleniui Attaliui, sunui savo tėvo brolio Attaliaus, iš Antiochies, dukters Achajo.

Attalius I (241–197 m.) atsižymėjo anksti savam valdyme (apie 239 m.) dideliu pergalejimu Gallų palei Kaiko šaltinius, kurie dabar, pasidalinę į trokmus, tektosagus ir tolistoagius, buvo per 30 metų begyveną šiaurinėje Phrygijoje (Galatijoje), iš kur jie vienval grobė ir plėšė savus susiedus. Karę laimėjęs, jis pirmas priėmė titulą „karaliaus“, nes jo pranokejai vadindavosi tiktai „lynastais“. Nuo to laiko mes apie jį negirdime nieko per 10 metų, kada vėl randame jį bekaraujant prieš Antiochą Hierax, brolių Seleuko Kallinyko, kurs stengėsi pastoti karaliumi Maž. Azijos. Pergalėjęs šitą garbadų princą ir išgūjęs iš Azijos, Attalius labai paplatino savas valdynes, kurios apie 226 m. apėmė visas beveik šalis vakaruosna nuo Halio ir šiaurėn nuo Tauro. Bet Syrijos monarchai nenorėjo prastoti tiek daug territorijos. Pirma Seleukas I Keraunas (226 m.), potam Antiochas Didis, per savo generolą Achają (223 m.), kariavo prieš Attalių, ir 221 m. jo užkariavimai buvo visi pralošti, ir jo valdyas vėl susisiaurino ant Pergamo kunigaikštystės. Bet 218 m. vilnis vėl atsikreipė atgal. Su pagelba Galliškų samdininkų (aigosagų) Attalius atgavo Ajolidą; ir 2 metu vėliaus jis sutarė sątaiką su Antiochu Didžiu prieš Achają, kurs buvo priverstas prie maišto, ir atgavo atgal nuo Antiocho, po Achajo pralošos ir nugalabijimo, 214 m., didesnė dalį territorijos, kurios buvo netekęs pirm 7 metų. Attalius paamžino savo pergales paminklais Pergame. Atrastas tapė vienas bendras paminklas visu jo pergalių su antrašais. Jis pastatė dievnamį dėl Athėnės Nikephoros prieš miestą: nikephorion vadinamą. Bet jam nebuvo likta valdyti savo valstiją taikoje. 211 m. susijungdamas su Aitoliais ir Romėnais prieš Philypą, jis padėjo pamatą veleniam gerbuviui karalystės, kurs prigulėjo nuo glamonės ir apiekos Romėnų. Romėnai, prispausti Hannibaliaus, išsiuntė paslus, kad iš Azijos parvežti Idos motiną. Toji dievė, didėji motina, Agristis, kaip ją azijatai vadino, turėjo savo svarbiausiąją dievnavį Pessine pakalnėje Dindymo, vakarinėje Galatijoje. Attalius prikaltino kunigus, kad šventąjį akmenį dievės perduotų Romėnams ir orgiastišku kaltu nuvežtų į Romą. Anot pranašystės orakulo, Hannibalius apleidė Italiją.—Pessinus buvo po apieka Pergamo. Jau karalius Eumenes prizaėjo kareivišką pagelbą vyriausiam kunigui, vardu Attis, kad igyti galėtų šventą vietą Pessongi; Attalos II teip-gi jam zadėjo pagelbą. Vėltui Philypas, po suteikų, 204 m., kreipėsi prieš Attalių, isigriaudamas ir pustydamas ano territorijas, ir stengdamasi išnaikinti jo laivynę ant marės. Attalius, sądermėje su Rhodu, buvo stipresnis už savo priešgyną, ir kova pas Chios, 201 m., atkeršyjo už išpustijimą Pergamo. Antrojeje karėje tarp Romos ir Philypo, 299 m., Pergamo monarchas, nors 70-metinis senis, vėl emė veiklų dalyvumą, remdamas

Romėnus su savo laivyne, ir suteikdamas jiems brangintina pagelbą. Bet tos pastangos sunaikino jo sveikatą: jis apsirgo, už Romėnų dalykus Thėbuose bešnekėdamas susirinkime Bofotų, 197 m., ir, parveždintas į Pergamą, pasimirė dar tą patį metą. Jis paliko 4 sunus iš pačio: Apollonios, gimusios Kyzike: Eumenės, Attalius, Philetairas ir Athėnajas. Attalius yra parašęs geographišką ar gamtaziškišką veikalą; jis įsteigė garsią Pergamo biblioteką, kuri vėliaus pastojo teip svarbi dėl Graikų kultūros. Jau pirma minėjome jo paminklus. Pergame žydėjo mokslainė daildarių; Plinius (XXXIV, 84) sako, kad „keletas daildarių buvo perstatę kares Attaliaus ir Eumenio prieš Gallus, Isigonas, Phromachas, Stratonikas ir Antigonas“ (šits pastarasis iš tiesų vadinosi Epigonas).

Eumenės II (197–159 m.) buvo jo įpėdiniu. Tai buvo išmanus ir karingas princas, paveldėjęs savo tėvo talentą ir politiką. Karėse Romėnų, vedamų prieš Philyrą, Antiochą ir Perseą, jis persisvėrė ant Romėnų pusės, tik vieną kart truputį pasvyravo, kada 169 m. jis atskirai susišėnėjo su Perseu. 171 m. pirm Kr. g. Perseaus galybė tapė tuomi pasilpinta, kad jo talkininkas Kōtys, karalius Odrysų, kurs buvo jam mušiuose viernai gelbėjęs, tapė priverstas sugrįžti į savo žemę, kadą-gi Eumenio karevadis Korragos, drauge su tolu thrakišku dynastu, buvo į jo šalį įsismerkęs. Už pagelbą, suteiktą prieš Antiochą, Roma, po kovos pas Magnesiją, pavedė jam didesnę dalį teritorijos, atimtos nuo Syrijos karaliaus. Netiktai Myzija, Lydija, Phrygija, Lykaonija, Pamphylia, ir dalys Karijos bei Lykijos, tapė pripažintos dabar per Romą už savastį pergamo, bet net Chersonėzas, su sostapyly Lysi macheja, ir susiduriančios dalys Thrakijos. Pergamo monarchija tokiu budu pastojo viena iš didžiausių karalysčių rytuose; ir karėje, įvykusioje su Prusiu Bithynijos, 183 m., ji tapė dar labiau padidinta per pridėjimą Hellespontiškės Phrygijos. Bet karėse su Pharnaku Ponto (183–179 m.) ir su Gallais, 168 m., Eumenės stengėsi išlaikyti, o ne padidinti, savus rubežius. Pabaigoje savo viešpatavimo jis, regis, nebišitikėjo augančiai galybei Romėnų ir stengėsi veikti prieš jų įtekme, ant kiek išdriso. Todėl Romėnai jam neįtikėjo, ir linkę buvo renti prieš jį jo brolių Attalių, labiau prie jų prisirišusių. Laimė Eumeniui, kad jis tuomet pasimirė: kiteip jam būtų parėję kariauti už savo valdynes su broliu, remiamu galingosios Romos.

Glamonėjimas dailų ir literatūros, pradėtas prie Attaliaus I, tęsėsi toliaus prie Eumeno II. Jis padaugino didyji knygyną Pergame, kurs ėjo lenkty n su Aleksandrija, ir papuošė savo sostapyly su daugybe gražių budinkų. Krates iš Mallos ėmė mokinti Pergame jam viešpataujant, Eumenės buvo mokintas žmogus, ir draugais jam buvo istorikas Pythias ir gydytojas Menandras ir epikas Leschiadės.

Kadą-gi Eumenio sunus Attalius buvo dar vaiku, tai karuną paėmė jo dėdė *Attalius II*, su praminčia *Philadelphas* (159–138). Pradžioje savo viešpatavimo jis perleidė daug karionių, sugražindamas Ariarathį į jo karalystę, aplink 157 m., gelbėdamas Aleksandrui Balai prieš Demetrijų, 152 m., remdamas Romėnus sugniužinti Andriską, pseudo-Philyrą, 149–148 m., ir ilgokai kariaudamas prieš Prusią II, kurs be abejonės būtų jį užkariavęs ir Pergamą priglaudęs prie Bithynijos, jeigu Attalius nebutų pasikvietęs į pagelbą Ariara-

thį Kappadokijos ir Mithridatą Ponto, o teip gi Romėnus. Grasinimas Romėnų privertė Prusią susilaikyti, ir net atlyginti Attaliui už jo pralošas. Tačiau Attalius linksmas buvo, 149 m., kada rado progą įgyti, ažuot Prusio, taikų ir drauginę susiedą. Su tuomi mieriu jis rėmė Nikomėdą tojo maište prieš brolių, ir gelbėjo jam išidrutinti karalystėje. Toliaus ėjo laikai tykos, kurią Attalius panaudojo dėl sudrutinimo savo galybės steigdamas naujus miestus (Eumenėje Phrygijoje, Philadelphje Lydijoje, ir Attaleja Pamphylijoje), ir plėtdamas literaturą bei dailas. Susilpęs ant senatvės, nes jau susilaukęs buvo 80 metų amžiaus — jis pavedė valdymo rūpesčius ministrai Philapoimenui, kurs pastojo tikru valdymieru šalies. Galiaus 82 metų senas Philadelphas pasimirė, palikdamas karuną savo nepačiui Attaliui, sunui Eumenio II, rasi jau turinčiam apie 30 metų amžiaus.

Sako, kad jis mokėjęs 100 talantų (beveik 25,000 dol.) už vieną abrožą, o už kitą siuless 600.000 sesterijų (21.770 dol.) Jis labai padidino knygyną, įteigtą savo pranokėjo. Krates iš Mallos priguli vyriausiai į laiką jo viešpatavimo.

Attalius III, (138–133) įgydamas sostą priėmė pramintį *Philometor*, ant garbės savo motinos Strabonikės, dukters Ariarathio, karaliaus Kappadokijos. Nors trumpai viešpatavo, bet pridirbo tiek piktadarystų ir klastų, kiek nepadarė kiti visi karaliai tos dynastijos. Jis pasmerkė ant mirties be sudo visus senus dumčius ir draugus savo tėvo ir dėdės, ir po draug išnaikino jų šeimynas. Potam jis liepė nuzudyti visus, kurie buvo urėdininkais buvę karalystėje. Galiaus, jis kreipėsi prieš savus giminaičius, ir net ugalabijo savo motiną, kurią sakydavosi labai mylįs. Galiaus susizgribo, ir pametė rūpesčius valstijos, o atsidavė maliavojimui, skulpturai ir daržininkystai, apie kurią jis parašė net knygą. Jis mirė nuo karštiligės, sako užtrauktos nuo saulėdegio; ir testamente teip-pat navatname kaip kad buvo jo gyvenimas, į tėvonių paliko Romėnų tautą.

Roma mielai priėmė tėvoniją; bet *Aristonykas* (133–130), benkartas Eumenio II, drąsiai reikalavo karalystės kaip savo prigimtos tėvonijos. Jis privertė miestus pripažinti jį, kurie iš pradžių priešinosi baimydamiesi Romėnų; ir kad Licinius Krassus tapė pasiūstas po prievarta užimti šalį, *Aristonykas* įveikė jį ir paėmė į nevalę, 131 m. Bet ateinantį jau metą *Aristonykas* pats tapė pergalėtas ir suimtas per *Peperną*; ir karalystė Pergamo veikiai potam pastojo Romėnų provincija.

Po Romėnų valdžia miestas toliaus klestėjo. Jisai buvo susibėgimu visų didelių militariskų ir pirklybos kelių *Maž Azijos*, ir Plinius aprašo jį kaip *longe clarissimum Asiae Pergamum*. Pergamas puolė žemyn prie Byzantiškių ciesorių, bet dar šiądien vieta teb'yra po vardu *Bergamah*, ir teb'garsi kiltumu ir gražumu savo griuvėsių: dievnamių, palocių, akveduktų, gymnazijų, amphitheatru, ir miesto sienų. Karalystė vos subuvo 150 metų, ir beveik nepatėmytinai išatgo iš menkos pradžios, bet nežiurint į jos mažą apymį, ji spindi kaip kokia saulė baiminančioje tamsumoje gadyinės; jos nuopelnai dėl kultūros svieto yra dideli ir patekanti, ir mes į ją stebimėsi su reta sympatija.

(Toliaus bus.)

Naujas Kalendorius 1904 metams.

Su daugeliu moksliszkų ir naudingų skaitymų, žinių ir su daugeliu paveikslų — viso 38 — gaunamas „Vienybės“ išleistuvėje su prisiumtinu už 25 cen.

ADRESA REIK TEIP RASZTYTI:

J. J. Pauksztis & Co.
Plymouth, Pa.

Puikių popierų

gromatoms rasztyti, puikiausias mados, kokių niekur negausite, išėjo iš po spaudos, kurių tuzinas su kortais kasztuoja tik 25 ct. Kas pirks už \$1,00, gaus puikią dovaną. Raszant su bent koku reikalu, visados reik įdėti už 2 ct. markę dėl atsakymo. Adresuoti reikia teip:

J. Smith

Box 273 Conway, Mass.

Férai! Férai!

Lietuvizka Nepriegulminga katalikiška Visų Šventų parapija, Waterbury, Conn. rengia ant savo naudos fair'us, pradadant nuo 20 d. spalio 1903 m. per 5 vakarus, svetainėje Concordia Hall. Bus szokiai, dainos ir deklamacijos, o teipgi pėnykzios vakare atloszta drama dviejuose aktuose „Iszgamma“. Malonei visus lietuvius ir lietuves, kaip vietinius, teip ir isz aplinkinės užkviename atsilankyti ir isz draugės pasilinksmyt. Įeiga visiem po 10 ct.; už 5 vakarus 35 ct. *Komitetas.*

Balius!

Susiv. L. A. 3 kuopų S. Daukanto, Valanczausko ir D.L.K. Vytauto bus seredoje 28 d. spalnio 1903 m., saleje Skating Rink, Plymouth, Pa., prasidės 6 valandą vakare ir trauksis iki 1 val. ryto. Muzika tikrai bus puiki. Užkviexam visus pasilinksminti. *Komitetas.*

Balius! Balius!

Lietuvių Brolių Nepriegulmingas Citizens Kliubas parėngia balių, kuris atsibus subatos vakare, 17 spalio, ant Turner Hall, o tai bus iszkilmingiausias balius, kokio dar New Britaine nebuvo. Deltogi užprszome visus brolius isz savo miesto pribui kaipo ir isz aplinkinių nepatingėt atsilankyti, nes muzika bus kuopuikiausia. Įzėnga vyrams 25 ct. moterims dykai. *Komitetas.*

Balius! Didelis Balius!

3-cias metinis balius 38-tos kuopos Susiv. Liet. Amer. atsibus 17-tą d. Spalnio (October) 1903 m. subatos vakare, prasidės ant 7:30 svetainėje Caecilia Hall po No. 101-103 Grand str. Brooklyn, N. Y. Muzika per Dirigentą B. Rinkevyczių. Užkviename visus lietuvius ir lietuvaites kaip isz vietinių teip ir isz aplinkinių kuo nuo skaitlingiause, ant teip puikaus pasilinksminimo pribui. *Komitetas.*

Balius! Balius!

Draugystės Sz. Damininko Brostvos, bus kelemas balius 29 dieną Spalnio (October) 1903 m. ant salės Skating Rink Plymouth, Pa. Nauda bus apversta ant szoninio altošiaus. Prasidės 10-tą valandą isz ryto. Užkviename visus lietuvius ir lietuvaites ant teip puikaus pasilinksminimo. Tikietas 25c. *Komitetas.*

Balius! Balius!

Draugystės Lietuvos Sunų, bus pamedelyje 19 dieną Spalnio (October) 1903 m. Prasidės 7 valandą vakare ir tės is iki pusės trijų ryte, svetainėj STUMPS HALL 85 E. South str. Wilkes-Barre, Pa. Užkviename visus brolius lietuvius ir lietuvaites isz visos aplinkinės pasilinksminti. Tikietas 25 centai. *Komitetas.*

2-ras Didelis Balius!

Draugystės Szv. Jurgio bus Sereodoje 28 dieną Spalnio (October) 1903 m. priesz J. Mitchell'io dieną, saleje J. Williams'o, Luzerne, Pa. Prasidės 7-tą valandą vakare. Muzika bus net isz Visztyczio. Taigi užprszome visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir isz visos aplinkinės pasilinksminti. - TIKIETAS 25c. *Komitetas.*

Balius, Balius!

Moterių draugystės vardan Szv. Cecilijos bus Utarninke 20 dieną Spalnio (October) 1903 m. ant ARMO-RY HALL Pittston, Pa. Prasidės 7-tą valandą vakare. Muzika bus isz Berlyno. Užkviexam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir isz visos aplinkinės atsilankyti, nes bus puikus pasilinksminimas. Įzėnga vyrams 25c. moterims dykai. *Komitetas.*

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitolio ir norite pirkti savas farmas czia pat New York'o steite, kur žemė gera, iszdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėzia kad tik lietuviam papultų; jau czia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant iszmokėjimo. Czia gspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiausziniais ir t. t.

Katrie norite dasizinti apie prekę ir didumą farmų, tai praszau rasztyti pas mane lietuvizskai, lenkizskai, ruskai, anglizskai arba latvizskai, o gausite atsakymą. Praszau įdėti už 2 c. markę dėl atsakymo. **Geo. Kleek, Poolville, N. Y.**

Siuntejei!

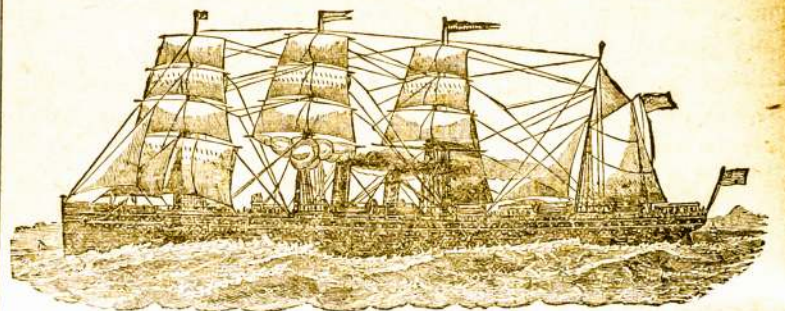
sviesto, suro, kiauszinių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgiristi apie nauję freight ežima Lackawannos gelezinkelio ant szijų metų, specializskai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kvažą nedėlę, ateinantis į rytinius miestus serodos pėnykzios rytais.

Specializskas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priuos reikalaujantiems visas informacijos.

Gerbtini Tautieoziai!

Turiu užgarbę praneszti visiems lietuviams, jog aps'ėmiau agentyste nat labaigerų linijų. Taigi parduoda Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrina jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinczias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vynu alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinai patiks dėl lietuvių ir ne prabaszzezius nepauięktyt. Su guodone Kazi. Baltrukonis Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,** 686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Ar norite užlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra? Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczukai? Ar norite gaut gerą rodą kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt.

Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

Jeigu nebūtų vartoja „Prof. Brandzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalai, ciesaoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teipesgi gal vartoti ir darbininkizska klesa žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus užlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasezių. Kas nori, gali ateiti po No. 343-5th Ave. New York, arba į didziausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norėtu per gromatas informacijos gauti, tai tegul paraszo trumpai ir aiskiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su roda DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausti rodos raszkyti pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

Ar raszai kur gromatas

eigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasi- te su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms daineloms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su isleidziamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorelio, isleidziami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.

Brooklyn, N. J.

Temykite!

Geriausia užeiga dėl Lietuvų, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigūs in visas dalis svieto, greitai ir pigai. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujanczius in užrubežiu pasitinka New Yorke ant dyo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY

26 Broad Str. New Britain, Conn.

Puikiausias dirbėjas laikrūdžių

Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kiseninius vyriškus ir moteriškus, ziedus, bransoletas, spilkas ir visokius aukseinius daigtus, teipgi užima jų taisymu. Viskas už pigiausia prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirszkite vietos.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų vadovas **St. RINKEVICZIA** 73 Grand tr.

BROOKLYN, N. Y.

HOTELIS

K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszka rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki,**

Prie visu Lietuviu, Moteriu, Vyru, Jaunu ir Senu Amerikoje.

Garsusis profesorius Ed. C. Collins, gydytojas, prietelis beturezių, gelbetojas serganczių nuo skausmų, kuris jau tukstanczius ypatų nuo mirties iszgelbėjo,

AUKAUJA

kiekvienam sergancziams savo vienatinį, naują ir geriausių gydymosi būdą nuo visokių ligų ir savo turtu bei žodžiu gvarantuoja

UŽ GREITA IR PASEKMINGA ISZSIGYDYMA „KAD PASVEIKTI“.

Tukstancziai nelaimingųjų aukų, beturezių ir turtingų žmonių isz visų pasaulės krasztų per laiszkų būgą prie profesoriaus Ed. D. Collins, 140 W. 34 St., New Yorke, kad pabandyti jo naujo ir pasekmingiausio gydymo ligų būdo.

Dėl persitikrinimozia paduodam kelis jam raszytus laiszkus:

MINERSVILLE, PA.

Per 20 metų sirgau liga, kurią įvairūs gydytojai gydė, bet nieko negalėjo nuveikti. Jauzdamas jau arti mirties, kokiu taj būdu laikrasztų radau prof. Ed. C. Collins apgarsinima, apie jo naują gydymo būdą. Tuojaus pas jį nurasziau; po kelių sąvaiczių mažutį pagerėjo ir szlandieną jau visiskai pasveikau.

Profesorius Ed. C. Collins ne tik ką mane nuo ligos iszgydė, bet ir nuo mirties iszgelbėjo. Dieve, jam užmokekite už jo stebuklingą gydymą.

F. SIUFNAROVICZIUS.

CLEAR CREEK, UTAH.

Visiskai miršiant būvau sergantis, nes turėjau vidurinę ligą. Keneciau neapsakomai. Kiek gydytojams ir aptiekoms iszmokėjau pinigų, bet nieks nepagelbėjo. Nė vienam gydytojui jau netikėjau, bet vieną sekį persikacziu apgarsinimą apie prof. Ed. C. Collins, New York. Tolį gyvendama jam parasziau. Tuokart pati persitikrinau, knomi prof. Collins yra, nes po kelių sąvaiczių jis mane vi-

Raszant pas daktarą, galit raszyt lietuviszkai, ant tokio antraszo:

Prof. ED. C. COLLINS, 140 W. 34 St., NEW YORK.

Skaityk su atyda!

alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

Polish-Lithuanian Brewing Co.

DANVILLE, PENN., A.

Prof. Ed. C. Collins,

siszkai iszgydė, Prof. Collins gydymą galiu pavadinti stebuklu.

MARY KACZUR,

SILVER LAKE, MINN.

Su dideliu džiaugsmu praneszu, juog profesoriaus gydyklos ma sveikata ir jaunystės spēkas jau visiskai sugražino. Turėdama jau per 60 metų, ant sveikatos buvau nupuolus ir krutinė skaudulį turėjau. Ejan pas visokius gydytojus ir nė vienas ma nepagelbėjo. Iszskaites laikrasztį apie prof. Ed. Collins, nusidriau pas jį. Profesorius mane nauju būdu per du ir puse mėnesio gydė ir szlandien jau cziausio netik sveiku, bet, tarsi, ant 20 metų jaunesniu. Su szinom profesoriui Ed. C. Collins sudedu padėkavonę už pagražinimą ma sveikatos.

JUOZAS SVIHEL ir pati.

CHICAGO, ILL.

Neturiu tiek žodžių dėl padėkavojimo prof. Ed. C. Collins už jo pasekmingas gyduoles ir rodas. Nuo ilgo laiko turėjau kryžiu skausma, kad di. bti nepajiegiau. Turėjau daug gydytojų, bet viskas buvo veltu. Kožnas gydytojas mano ligą vis kitaip vadindavo ir nė vienas neiszgydė. Po suvartojimųgi prof. Ed. C. Collins

gyduolių, antsyk ma palengvėjo ir szlandien esu sveiku žmogum. Kiekvienam sergancziams pritariu nusiduoti pas prof. Collins. FR. PIETRASZAK.

ATMINKIT! juog prof. Ed. C. Collins tasai naujas gydymo budas yra su nieku nesulyginamas ir tik tie, kurie serga, gerai žino apie stebuklingas gydymo ir iszgydymo gyduoles.

DEL VISU! Žmonių ligos szlandien baisiai prasiplatinę, o tai vis todėl, kad perka kokias patentuotas gydyklas arba eina pas bent fuzerius gydytojus ir pas tokius pagalbos meldžia. Pertat prof. Ed. C. Collins kiekvieną sergantį pas save kviecia ir praszo atsakyti ant szių užklausimų:

- Ar gerai girdi?
- Ar eini niekyn?
- Ar turi neuralgiją?
- Ar tavo liežuvis czystas?
- Ar odą niežti?
- Ar esi visada nuilsustu?
- Ar turi skaudulį galvoj?
- Ar per daug szirdis musza?
- Ar turi skaudulį ausyse ir kryžtų?
- Ar esi neramybės?
- Ar turi puslės ligą?
- Ar sergi ant nervų?
- Ar sergi gumbu?
- Ar lengvai gali dusnoti?
- Ar pilva po valgiu skauda?
- Ar turi sanariuose gėlimą?
- Ar turi ant kuno kokius nors papuzkus?
- Ar turi serganczią paczią ir vaikus?

Prof. Ed. C. Collins užsiėmimas yra: Kožnam sergancziams raszyt ar asabiszkai duoti rodą ir pagal norą visiskai iszgydyti ir atnaujinti spēkas.

Prietelystė, kantrybė, inteligentizkumas, sąjausmai, greitas prisitarnavimas, ant galo jo neapraszomas gerumas, yra priežastimi, juog ne dykai prof. Ed. C. Collins visi praminė

GYVASTIES GELBETOJUM.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

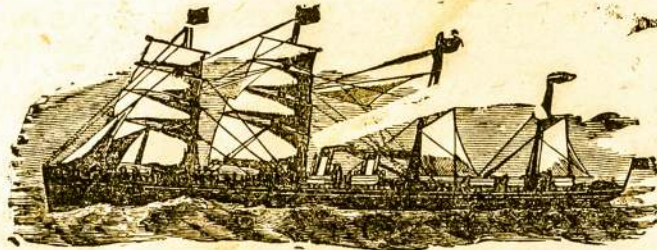
285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujaisią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Telposgjeenus ant naujaperdirba. Visi pas savo Tautietį.

Didele krautuve

IR KARZIAMA.

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Frieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visų greiciausių laivų už pigiausia prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisznėkėti lietuvizškai ir lenkiszškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vizaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszinti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Kaip iszsigydit?

Skandėjimą
 po krutine
 Gumbą,
 szirdies
 plakimą ir
 pagerint
 norą valgio,
 tai reikia vartot
 „GUMBO KURA“
Kazuno
 „GUMBO KURA“
 yra iszbandyta
 liekarsta nuo
 minėtų ligų ir

tukstanczia; žmonių yra iszsigydę minėta liekarsta. Jeigu nesveikuoji minėtoms ligoms, tai prisiusk „Money Order“ ant \$1.25, o bus prisiusta per pacztą. Kazuno Trajanka beveik jau visi Lietuviai žino, kasztuoja 25 ir 50 centų.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
 107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Maizieszius Diksa]

60 E. Main str. Plymouth, Pa.
 Užlaikau visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepenzių cigarų.
 Nepamirskite atsilankyti.

Temykit!

Nupirkau saluną puikioje vietoje, kur užlaikau vuikiausius gėrymus, alų, arielką, vyną ir t. t.
 Nepamirskite atsilankyti:
 J. Stravineckas
 Main str. Edwardsville, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
 Apdovano'ta

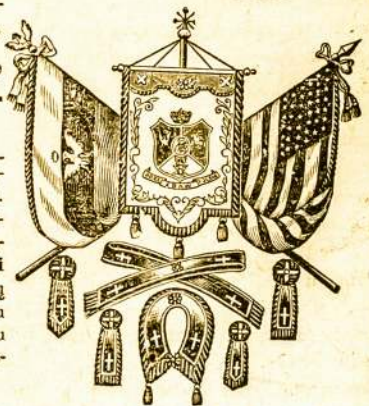
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszka iszdarbima.

**KARUNŲ, SZARPU,
 KUKARDŲ, ROZETŲ,
 BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi tu guodotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdarbimais igijau geriause praktike ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.

Su gudone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amerikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Premen, Antverp Havre Liverpool, Neapol ir tt.

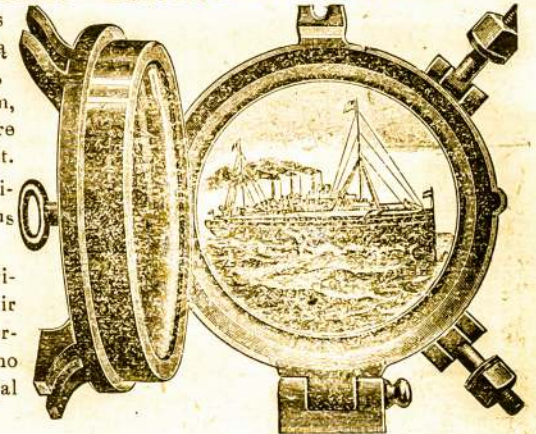
Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visus miestus visam sviete.

Siunzia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausia prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedeldieniais nuo 9 iki 12 ryto.
 100½ E. Main str. Plymouth, Pa. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause del Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardudam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszka rodą.

Musų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**